

Läbi r helise akna

Kuidas säilitada ravikindlustust pärast gümnaasiumi lõpetamist?

Kui kaua noorel inimesel kindlustus kestab ja millistel juhtudel lõpeb, selgitab Haigekassa / lk 15

Vabariikliku Taimekaitsejaama loomisest möödus 50 aastat

Ühe kunagise tähtsama teadusasutuse endised töötajad meenutasid läinud aastaid / lk 6

Saku valla hõbemärgi pälvinud lasteaiaõpetaja

Leili Villemsoo

"Elus on kõige olulisem inimesi armastada, teistest ja endast lugu pidada."

/ lk 9-10

Üllatuskingitus Terakeses

65aastaseks saanud lasteaia Terake pere tähistas sünnipäeva kolm nädalat tagasi koos vanemate ja külalistega Nukuteatris. 26. mail valmistasid lapsevanemad ja hoolekogu Terakese personalile kingituse: neile korraldati reis KUMUusse vastuvõtule. Õpetajaid asendasid sel ajal vanemad. Keskpäeval saabus lasteaeda Jätsiabi auto koos Yetiga, kes jagas jäätist, mängis kulli ning võttis vastu kõigi väikeste magusasõprade kallistused. Vanemate tore kingituseplaan oli hoolega saladuses hoitud ja asjaosalistele üllatuseks. **ee**

ABITELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
G4S EESTI	1911
Saue konstaablijaoskonna	
SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	6728 300
Korrapidaja	6124 510
Konstaablid	6124 552
LOOMAARST	
Heli Suits	50 41 060

Saku Sõnumid jälle
17. juunil 2011

Saku vald on energiatöhususe küsimustes eeskujuks / lk 2

Kiisa Huvitavate Kohtumiste Klubi hooaja viimane külaline oli poliitik ja muusik Aivar Riisalu / lk 8

Saku valla delegatsioon sõpruslinnas Jaapani Saku Citys / lk 10-12

Noored lauljad Merit ja Märten Männiste säravad laval / lk 12-13

40 aastat tagasi toimus mõisapargis Saku esimene laulupäev / lk 13

Juhan Parts avas OÜ Saku Läte uue tootmishoone

Majandusminister aitas ettevõtte juhatuse liikmel Jaan Põldmaal ka villimisliini käivitada (pildil) / lk 3

Sakus tegutseb ettevõtlike noorte klubi

Swedbanki toetusel korraldatakse koolitusi ja kohtutakse ärivaldkonna tipptegijatega / lk 7

Minikrossi võistlus-hooaeg algas

Saku klubi MINI RC sõitjatel läksid esimesed jõukatsumised Rapla- ja Põlvamaal edukalt / lk 14

VALLAVOLIKOGU ISTUNG

Saku Vallavolikogu istung toimub 9. juunil 2011 kell 17 Kiisa Rahvamajas Kurtna tee 21, Kiisa alevik

PÄEVAKORD

1. Päevakorra kinnitamine
2. Vallaelanike küsimustele vastamise pooltund
3. Maa munitsipaalomandisse taotlemine
 - 3.1. Saku aleviku Saku-Rahula tee ning katastriüksuste Üksnurme tee 8 ja Üksnurme tee 14 vaheline maa-ala alates Saku-Tõdva teest kuni katastriüksuseni Parma 2
 - 3.2. Saku alevikus asuv Instituudi tänava ning Uus-Saku tänava, Näituse tänava, Juubelitamme tee ja Teaduse tänava äärsete kortermajade vaheline maa-ala
 - 3.3. Kiisa alevikus asuv Tallinn-Lelle raudteega ning katastriüksustega Metsavahi, Ojaveri, Asula tn 11, Kadaka tn 1, Kadaka tn 4, Jaama tn 1 ja Kiisa jaama piirnev maa-ala
 - 3.4. Kiisa alevikus asuv aiandusühistu Reval maaüksuste vaheline maa-ala
 - 3.5. Kurtna külas asuva paisjärve ja tiikide alune ja neid ümbritsev maa-ala
4. Saku aleviku üldplaneeringu vastuvõtmine
5. Saku valla 2010. a majandusaasta aruande kinnitamine
6. Saku valla eelarvest sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksamise ning vältimatu sotsiaali andmise kord, 1. lugemine
7. Riigihanke väljakuulutamise ja volituse andmine
 - 7.1. Saku Tervisekeskuse hoone rekonstrueerimine
 - 7.2. Saku Gümnaasiumi soojasõlme rekonstrueerimine
8. Vallavara omandamine
 - 8.1. Parma 2 kinnistu jagamise teel moodustatav kinnistu asukohaga Saku alevik, sihtotstarbega transpordimaa
 - 8.2. Saku-Tõdva maantee lõik 4 ja Üksnurme tee lõik 2 asukohaga Saku alevik, sihtotstarbega transpordimaa
 - 8.3. Üksnurme tee 14 kinnistu jagamise teel moodustatav kinnistu asukohaga Saku alevik, sihtotstarbega transpordimaa
9. Kinnistu koormamine isikliku kasutusõigusega
10. AS Saku Maja põhikirja muutmine
11. Saku Vallavolikogu 19.08.2010 määruse nr 18 muutmine
12. Aruanne deklaratsioonihoidja ülesannete täitmise kohta
13. Kokkuvõtte vallaelanike rahulolu-uuringust

Vallavolikogu materjalidega on võimalik tutvuda 6. juunist 2011 vallakantseleis ja valla veebilehel <http://www.sakuvald.ee/eelnoud>. Informatsioon vallasekretäritel tel 6712 430.

MARIANNE RANDE
Vallavolikogu esimees

Omavalitsusjuhid ja ehitusspetsialistid tundsid Saku valla hoonete ja kaugküttesüsteemi energia-tõhususkava vastu suurt huvi. Foto: ES

Saku vald on energiatõhususe küsimustes eeskujuks

INNA MIKLI

18. mail korraldas Balti Kesk-konnafoorum koostöös Saku Vallavalitsusega Saku mõisas seminari: valla- ja linnajuhtidele ning ehitusala valdkonnaga tegelevatele spetsialistidele tutvustati Saku ja Saue valla näidete erinevaid võimalusi, kuidas kohalikus omavalitsuses energiatõhususe küsimustega tegeleda. Saku vald osaleb Eesti esindajana rahvusvahelises INTENSE projektis, mille eesmärgiks on propageerida loodussõbralikku ja energiasäästlikku ehitamist, renoveerimist ja majandamist. Selle projekti raames seminar toimuski.

Avasõnad ütles vallavanem **Kuno Rooba**. Ta tervitas osale-

jaid ja tutvustas neile Saku valla. Seejärel rääkis ta, kuidas Jaapani sõprusomavalitsuses Saku Citys püütakse energiat säästa: hoonetel kasutatakse väga palju päikese paneele.

INTENSE projektijuht **Kalle Pungas** tutvustas äsja valminud Saku valla hoonete ja kaugküttesüsteemi energiatõhususkava, mis saab kindlasti ka valla arengukavasse muudatuste siseseviimise aluseks. Samuti rääkis ta möödunud sügisel valminud uurimusest, mis annab ülevaate Saku vallas asuvate kaugkütet tarvitavate majade, nii korterelamute, büroo- kui sotsiaalhoonete, soojatarbimisest. Dokumenti koostamisel on kasutatud viimase 10 aasta kütteandmeid, riiklikust ehitusregistrist and-

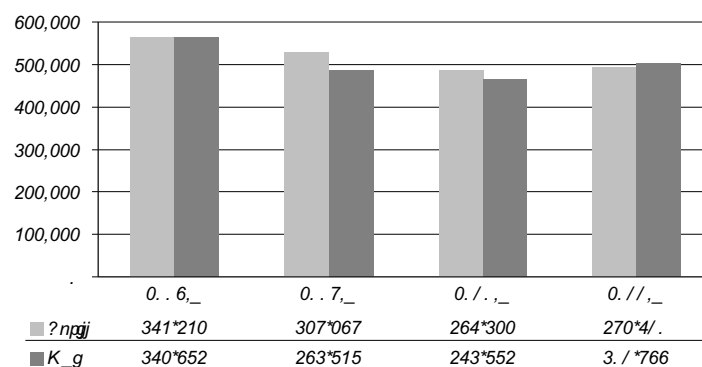
meid hoonete köetava pinna suuruse kohta ja eri aastate ööpäeva keskmisi temperatuurinäitajaid. Ülevaade peaks suurt huvi pakkuma kõigile vallako-danikele, sest seal saab vaadata, kui palju energiat ja seega ka raha on kulunud erinevate hoonete kütmiseks enne ja pärast remonti. Saku ja Kurtna kortermajade elanikud saavad aga oma ja naabermaju võrrelda ja vaadata, kuidas on mõjunud uus katus, akende vahetus või seinte soojustamine. Korruselamute renoveerimiseks on praegu võimalik KredExist toetust taotleda, kindlasti tasub dokumendiga tutvuda ka neil, kes seda kaaluvad. Ülevaade on Saku valla kodulehel www.sakuvald.ee (Omavalitsus - Avalik teave - Uuringud).

Projektijuht **Meelis Linna-mägi** rääkis Laagrisse kavandavast ja peagi ehitusjärku jõudvast Saku ja Saue valla ühisest Nõlvaku lasteaiast. Ta kõneles kasutatavatest energia-säästlikest ja tervisesõbralikest materjalidest, ventilatsiooni- ja soojalahendustest. Kõneleja soovitas ka Eestis päikeseenergiat kasutada - kuigi detsembris ja jaanuaris kasutegur puudub, on teistel kuudel päikesest abi. Ja suvel saab ülejäävat energiat rakendada vee soojendamiseks.

Seminaril osalejad tundsid energia säästmise vastu suurt huvi, kõnelejatele esitati väga palju küsimusi.

Üksikisiku tulumaksu laekumine

Mais 2011 laekus Saku valla eelarvesse 501 988 eurot üksikisiku tulumaksu. Kasv võrreldes 2010. aasta sama ajaga 5,6%

Finantsteenistus

Saku Läte avas uue tootmis- hoone

INNA MIKLI

OÜ Saku Läte avas 19. mail Saku-Tõdva maantee ääres Saale kinnistul uue tootmis- ja laohoone. 1997. aastal loodud ettevõtte toodab karboniseerimata joogivett - sügavast kaevust saadud looduslik vesi filtreeritakse ja villitakse pudelitesse.

Siiani ei olnud firmal oma maja: tootmine asus Sakus Üksnurme teel rendipinnal. Sakus oli ka kaev, kust vesi saadi. 1200 m² suuruse uue hoone ehitusega Saku-Tõdva maantee äärde 7000 m² suurusele krundile alustati möödunud aasta aprillis, nurgakivi pandi juuni alguses, maja sai katuse alla suve lõpus.

Saku Lätte uues hoones on lao- ja tootmisruumid. Mahukas laoosas hakatakse hoidma veel turustamata veepudeleid, kuid sinna kogutakse ka taara, mis läheb taaskasutusse. Tootmisruumis on uus villimisliin, mis suurendab tootmisvõimet kolm korda ja lubab vaid ühes vahetuses töötada. Täna tuleb villimismasinast tunnis 500 pudelit looduslikku vett, kuid võimalik on toota kuni 700 pudelit tunnis. Uuel liinil kasutatakse ainult rauafiltreid. Moodsad seadmed võimaldavad kõrge eemaldada ja pudelitel isegi mikropragusid tuvastada. Muutusi on ka tootmisprotsessis - klientide soovil loobutakse kaltsiumi taseme vähendamiseks. Seetõttu võib tähelepanelikul vaatlemisel silmata vees imetillukesi valgeid osakesi.

Saku Lätte uus maja läks koos villimisliiniga maksma ligi miljon eurot.

Saale kinnistule ehitati ka väiksem hoone, pumbajaam, milles 120 m sügavune puurkaev. Vesi pärineb ortoviitsiumi-kambriumi kihist, on naturaalne ja hea maitsega. Filtreerimise käigus see puhastatakse ja

▲ **Pudelid, esialgu veel tühjad, liiguvad mööda liini villimismasinasse.**

➤ **Juhan Parts kirjutas Jaan Põldmaale (vasakul) valvsa pilgu all kolmele esimesele uule villimisliinilt tulnud veepudelile oma allkirja.**

Fotod: ☼☼

„Saku valla tunnuslause on „Läbi rohelise akna“. Puhas vesi on rohelise akna üheks tunnuseks,” ütles vallavanem Kuno Rooba ja andis Jaan Põldmaale üle Saku valla mastivimpli.

rikastatakse mineraalidega. Uus puurkaev võeti kasutusele lao- ja tootmishoonega samaaegselt.

19. mail tootmishoonet avama tulnud majandusminister **Juhan Parts** rõõmustas, et ka Eestis joogivett toodetakse ja tarbitakse. Ta aitas Saku Lätte juhatuse liikmel **Jaan Põldmaal** villimisliini käivitada - ühiselt vajutati nuppu, mis seadmed tööle pani. Kohe seejärel said täis ka kolm esimest veepudelit, millest üks kingiti emafirmale, teine läks arhiivi ja kol-

mas esimesele kliendile - Maa-lehe toimetusele. Et pudelid hilisema toodanguga segi ei läheks, ehtis majandusminister need oma allkirjaga.

Saku Läte alustas puhta joogivee tootmist ja suurpudelitesse villimist esimese Eestis ja on oma valdkonna turuliider: aastast toodetakse üle 15 miljoni liitri joogivee. Täna töötab ettevõttes üle 100 inimese, 14 neist Sakus. Firma kontor asub Tallinnas Saku tänavas, filiaalid paiknevad üle Eestis.

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KRISTI JÕELEHT

19. mai istungi päevakorras oli 1 punkt. Riigihanke „Saku valla haljasalade hooldus perioodil juuni 2011 - oktoober 2013” eest vastutavaks isikuks määrati majandusteenistuse juht **Virko Kolks**, hankemenetluse korraldamiseks moodustati komisjon: **Kuno Rooba**, **Virko Kolks**, **Tii-na Kubbi**.

ANNELI SULIN

24. mai istungi päevakorras oli 18 punkti.

Tunnistati kehtetuks 2002. a korraldus hooldaja määramise kohta.

Keelduti hoolduse seadmisest ja hooldaja määramisest.

Anti kooskõlastus puurkaevu asukohale.

3 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused ja 4 korraldusega projekteerimistingimused.

Väljastati ehitisluba üksik-elamu fassaadide rekonstrueerimiseks Kiisa alevikus Jaama tn 7; aiamaa laiendamiseks Kiisa alevikus Jõekäär 16 ning aiamaa laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Roobuka külas Tulukese tee 18.

Anti kirjalik nõusolek abihoonet püstitamiseks Juuliku külas Murumäe põik 5, kuuri püstitamiseks Roobuka külas Sprindi põik 22, abihoonet püstitamiseks Tõdva külas Tõdva palvela kinnistul ja puurkaevu rajamiseks Üksnurme külas Mägimänni kinnistul.

1 korraldusega tagastati Tõdva külas 21,58 ha õigusvastasel võõrandatud maad.

Anti nõusolek jätta riigi omandisse maaüksused kohaaadressidega Jälgimäe küla Karjavärava tee, Juuliku küla Juuliku tee ja Saku aleviku Promenaadi (kõik transpordimaad).

9 jäätmevaldajat vabastati erinevatel tingimustel korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Väljastati avaliku ürituse korraldamise luba Saku mõisa pargis 4. juunil toimuva XI Saku laulu- ja tantsupäeva läbiviimiseks (vastutab **Lüna Hendrikson**).

Kinnitati Saku valla heakor-rakonkursi „Kaunis kodu 2011” tingimused. ➤

◀ Otsustati toetada MTÜ Aian-
dusühing Kuresoo territooriumil
väljaehitatud ühisveevärgiga
liitunud 24 kinnistuomanikku.

KRISTI JÕELEHT

31. mai istungi päevakorras oli 17 punkti.

Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse suvised lahtiolekuajad: 01.-21.06 ja 15.-29.08.2011 esmaspäevast reedeni kell 13-18, 22.06.2011 kell 13-17. Noortekeskuse Kiisa keskus on ajutiselt suletud 07.-10.06.2011. Saku Valla Noortekeskus on suletud 23.06-14.08.2011.

1 isikule otsustati maksta seoses raske majandusliku olukorraga 300 eurot (4693,98 krooni) ühekordset toetust.

2 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused, 3 korraldusega projekteerimistingimused, 1 korraldusega muudeti varem väljastatud projekteerimistingimusi.

Väljastati ehituslood maakaabelliini rajamiseks aadressil Jälgimäe küla Kalda, Kaili, Palmi, Uue-Paju, Uuetoa, Lepa tee, Murimäe tee ja riigimaantee 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee; maakaabelliini rajamiseks Annekese tee 10 elektrivarustuseks Metsanurme külas Annekese tee 10 ja Annekese tee; aiamaa laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelanuks Roobuka külas Soonurme tee 14, maakaabelliinide ja alajaama rajamiseks aadressil Tammemäe küla Kullipesa tee ning Saku alevik riigimaantee 11 Tallinna ringtee, Männi tee, Mõtuse tee, Männi tee 21 ning riigi omandis olev maakatastrisse kandmata maa.

Anti kirjalikud nõusolekud aiamaa lammutamiseks Metsanurme külas Kuuseheki tee 43, piirdeaia rajamiseks Männiku külas Tiiru tee 5.

Väljastati ehitusluba aiamaa juurde- ja ümberehitamiseks üksikelanuks Roobuka külas Toomase tee 15 ning anti kirjalik nõusolek külmaveetorustiku rajamiseks Roobuka külas Toomase tee 13 ja 15.

Katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Tammemäe külas asuva Viimsi metskond 13; Viimsi metskond 13, Viimsi metskond 103 - mõlemad maatulundusmaad, 11340

Tallinn-Saku-Laagri tee - transpordimaa; Saustinõmme külas asuv Viimsi metskond 17; Viimsi metskond 17 - maatulundusmaa, 11 Tallinna ringtee, 15 Tallinn-Rapla-Türi tee - mõlemad transpordimaad; Saustinõmme külas asuv Viimsi metskond 18; Viimsi metskond 18, Viimsi metskond 104 - mõlemad maatulundusmaad, 11 Tallinna ringtee - transpordimaa; Saku alevikus asuv Viimsi metskond 25; Viimsi metskond 25 - maatulundusmaa, 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee, Nurme tänava lõik 2 - mõlemad transpordimaad. Jälgimäe külas asuva katastriüksuse Küüniase kohale aadressiks määrati 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee, sihtotstarbeks transpordimaa; Männiku külas asuva Liivaaia karjäär katastriüksuse kohale aadressiks Liivalaia karjäär 2, sihtotstarbeks veekogude maa.

Anti nõusolek Jälgimäe külas asuva Kurru maaüksuse riigi omandisse jätmiseks, sihtotstarbeks määrati maatulundusmaa.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 15.02.2011 korraldust nr 137 "Katastriüksusele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine" ning 29.03.2011 korraldust nr 268 "Arvamus maa riigi omandisse jätmise kohta, sihtotstarbe ja koha-aadressi määramine".

Jäätmeveoga liitumisest vabastati 5 jäätmevaldajat.

Avaliku ürituse korraldamise luba väljastati MTÜ-le Vanamõisa Küla Saku valla territooriumil 04.06.2011 toimuva Saue valla jalgrattaretke läbiviimiseks (vastutab Lilian Kold), MTÜ-le Jaanimäe Ring Rahula külas Kõrgemaa kinnistul 26.06.2011 toimuva ürituse Noorte- ja Rahvasprint 2011 korraldamiseks (vastutab Jaan Ollino), MTÜ-le Metsanurme Metsanurme külas Rehemetsa kinnistul 10.06.2011 toimuva ürituse "Suvealguse pidu" läbiviimiseks (vastutab Peeter Leidmaa).

Tasuta anti kasutada Saku Lindeance klubile „Happy Feet“ 01.30.06, 01.-31.08.2011 neljapäeviti kell 19.30-22 Saku Valla Maja II korruse suur saal ja 04.08, 11.08, 25.08 kell 19.30-22 Saku Valla Maja III korruse peeglisaal line-tantsu treeningute läbiviimiseks; MTÜ-le Tantsukool Danceland 01.06 kell 16-20.15, 02.06 kell 16-19.30, 03.06 kell 14.30-18, 05.06 kell 14-18,

Saku vallavalitsuse teenistuses

Haridus- ja kultuuriteenistuse spetsialist Kadi Villa

1. aprillist 2011 töötab Saku vallavalitsuse haridus- ja kultuuriteenistuse spetsialistina Kadi Villa, kelle tööülesanneteks on haridus-, kultuuri-, spordi- ja noorsootöö valdkonna üleriigiliste ja kohaliku tähtsusega andmebaaside täitmine, andmete kontrollimine, kokkuvõtete ja analüüside koostamine, valla haridus-, kultuuri- ja spordiürituste organiseerimisele ning seltside ja ühenduste tegevusele kaasa aitamine.

Kadi Villa (pildil) sündis 1983. aastal Tartus. Ta käis aastatel 1989-1998 Laeva Põhikoolis ja 1998-2001 Hugo Treffneri Gümnaasiumis. Aastast 2001 õppis ta Tallinna Ülikoolis infoteadusi, lisaerialaks oli kultuurikorraldus. Bakalaureusekraadi sai Kadi Villa aastal 2005. Töökogemus on tal aastatest 2005-2010, mil ta oli AS-s Tavid teller-konsultant.

Informatsioon detailplaneeringutest

Alates 13.06.2011 kuni 27.06.2011 on tööaegadel Saku Valla Majas (Saku, Teaduse 1) AVALIKUL VÄLJAPANEKUL Tagadi külas Veesilma (katastritunnus 71814:001:0556) kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu ehitusõiguse määramine külakeskuse rajamiseks, samuti heakorralduse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnovõrkudega varustamise lahendamise. Planeeringuga ei muudeta kinnistu senist maakasutuse sihtotstarvet ega kinnistu piire. Planeeritavale alale on lubatud ehitada üks kuni 2-korruselise ühiskondlik hoone ning üks abihoone. Juurdepääs planeeritavale kinnistule on määratud Tagadi-Kurtna teelt. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 2,2 ha. Avaliku väljapaneku jooksul on Teil õigus esitada detailplaneeringu kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid. Planeeringuga saab tutvuda ka Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/26446>

Detailplaneeringute ESKIISLAHENDUSTUTVUSTAV AVALIK ARUTELU toimub 16.06.2011 kell 15.00 Saku Valla Majas aadressil Teaduse tn 1, Saku. Päevakorras:

▪ **Saku alevikus Nurme tn 3a kinnistu detailplaneering.** Üldplaneeringut muutva detailplaneeringu koostamise ülesanne on ehitusõiguse määramine sakraalehitise rajamiseks. Planeeritava ala suurus on ca 1500 m².

▪ **Saku alevikus Teaduse tn 14 ja Jaaniku kinnistute ning nende lähiala detailplaneering.** Detailplaneeringu koostamise ülesanne on ehitusõiguse määramine lasteaia Päikesekild juurdeehituse ning krundipiiride määramiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on umbes 3,8 ha.

Planeeringute eskiisidega saab tutvuda Saku Vallavalitsuse II korruse stendil 6.-16.06 ja Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/26446>

Õigusaktidega saab tutvuda tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Saku, Teaduse 1) ja Saku valla kodulehel dokumendiregistris <http://www.sakuvald.ee/168>

06.06 kell 14-20.15, 07.06 kell 13-18, 08.06 kell 13.30-20.15, 09.06 kell 13.30-19, 13.06 kell 11-17 ja 19-20.15, 14.06 kell 11-17, 15.06 kell 11-17 ja 18-20.15, 16.06 kell 16-18, 17.06 kell 19.30-22, 20.06 kell 11-16, 21.06 kell 11-16, 22.06 kell 11-14, ajavahemikul 22.-26.08 kell 12-19 Saku Valla Maja II korruse suur saal tantsualase koolituse läbiviimiseks; Evely Vaigurile 01.06.-

31.08.2011 esmaspäeviti kell 20.30-22 Saku Valla Maja II korruse saal ladina soolotantsude tantsutreeningute läbiviimiseks.

Kurtna Kooli lasteaia õueala 1 tunni üürihinnaks kehtestati 19,20 eurot.

Otsustati rahastada MTÜ Aianusühing Kuresoo territooriumil väljaehitatud ühisveevärgiga liitunud 11 kinnistu omanikku summas 421,85 eurot.

Saku valla elanikkond ületas 9000 piiri

Rahvastikuregistri andmetel elab 1. juuni 2011 seisuga Saku vallas 9010 inimest (4433 meest ja 4577 naist). 1. mail oli valla rahvast veel 8994. Millisel päeval elanike hulk 9000 piiri ületas, pole täpselt teada.

Aasta tagasi, 1. juunil 2010, oli Saku valda registreeritud 8894 inimest. ☺☺

ÜVK uudised

Torustike ehitustööd toimuvad

- Heina tänaval, Oja tänaval pikendusel ja Nurme peakraavi piirkonnas (Metsatuka ja Nurme tänaval vahelisel alal);
- Kirsi tänaval 11.05-30.07;
- Männi tänaval 17.05-31.10;
- Tammemäe teel orienteeruvalt 6.06-30.06;
- Asula tänaval algasid tööd sellel nädalal ja kestavad kuni 30.06.2011.

Kõigi nimetatud tänavate liikluskorralduse skeemid on nähtaval AS Saku Maja kodulehel www.sakumaja.ee.

AS SAKU MAJA

Kolme- ja enamalapseliste perede vanemad!

Tallinna ühistranspordis on soodustalongi ja -tunnipileti kasutamise õigus sõltumata elukohtast 3 ja enama lapsega pere vanematel. Seoses sellega väljastame Saku valla registris olevate perede vanematele sõidusoodustuse saamiseks tõendeid. Palume pöörduda sotsiaalhoolekandeteenistusse, kaasa tuleb võtta isikut tõendav dokument, laste sünnitunnistused ja dokumendifoto. Tõend ei anna õigust tasuta sõita.

Eelkoolialised lapsed saavad Tallinna ühistranspordis sõita tasuta. Õpilastele ja üliõpilastele annab õiguse sooduskaardi või -piletiga sõita õpilaspilet. Lastele me lisakaarte ei väljasta.

Lisainfot saab Tallinna Linnavolikogu 18.11.2010. aasta määrusest nr 52 „Tallinna ühistranspordis sõidu eest tasumise kord ja sõidupiletite hinnad”.

AIRI MAASALU

Kasuvanematele tuleb appi uus nõustamisprogramm

MTÜ Oma Pere käivitas 1. maist 2011 koostöös SEB Heategevusfondiga nõustamisprogrammi, mille eesmärk on pakkuda tuge neile peredele, kel tahet ja jaksu kasvatada vanemliku hooleta jäänud last.

Lapsendaja, nõustamisprogrammi juhi ja mentori **Enel Kotli** sõnul ei tähenda perekonda elama asumine alati vanemliku hooleta lapsele murede lõppu. Lapse tõeline abistamine saab toimuda vaid siis, kui aital on piisavalt teadmisi ja oskusi, ta on pühendunud ning lähtub lapse huvidest. Vanemaks olemine eeldab pidevat õppimist, oskust märgata lapsega toimuvat ja julgust küsida abi. Vaatamata kasuperede arvu vähenemisele on jätkuvalt neid inimesi, kellel on tahet aidata, kuid nad vajavad rohkem teavet ja hästi toimivat tugisüsteemi. Mentori-keskse nõustamise abil võimaldatakse peredele kogemuslikku ja professionaalset abi.

Programmiga kutsutakse liituma kõiki vanemaid, kelle kodus kasvab laps on peres hooldusel, eestkostel või lapsendatud. Samuti neid, kes alles mõtlevald sellele. Iga huviline on oodatud

liituma mentorite meililistiga, mille vahendusel saab teavet vanemliku hooleta jäänud laste aitamise võimaluste kohta. Vanematel on soovi korral võimalus suhelda lapsendamise kogemusega inimesega ehk mentoriga, osaleda grupinõustamistel ja pöörduda vajadusel professionaalse nõustaja poole.

MTÜ Oma Pere (www.omapere.ee) pakub teavet ja tugiteenuseid eelkõige lapsendajatele, kuid ka kõigile neile peredele, kes soovivad vanemliku hoolitsuseta jäänud lapsi abistada mõnel muul moel. MTÜ SEB Heategevusfond (www.heategevusfond.ee) on loodud vanemliku hoolitsuseta laste abistamiseks, kogub annetusi turvakodudes peatuvate laste toetuseks ja kasuperede nõustamiseks ning alates 2011. aasta sügisest alustab õppestipendiumide väljaandmist.

Lisainfo www.omapere.ee, meiliaadressil enel@omapere.ee või telefonidelt 56 459 945 (Sigrid Petofer) ja 56 678 778 (Enel Kotli). Head inimesed, olge aktiivsed ja kasutage võimalust!

AIRI MAASALU
Lastekaitse spetsialist

Tulge osalema konkursil „Kaunis kodu 2011”!

Tänavune konkurss on koduaia ja suvilate omanikele, korterelamute elanikele, firmadele ning asutustele, seega kõigile, kes on panustanud aega ja energiat ümbruse kaunimaks muutmisele. Saku vallas toimub muutusi pidevalt ning ikka ja jälle on mõni räämas krunt viimase paari aastaga kaunimaks kujundatud. Sellest on hea meel kõigil: nii omanikul, naabritel, tuttavatel kui ka möödujatel. Ilusat aeda nähes silm puhkab, süda rõõmustab ja märkamatu muutub enesetunne paremaks.

Konkursile on osalema oodatud kõik, kes aiandust harrastanud ja kaunist haljastust loonud. Kui üks peenar on järgmiseks aastaks ümberistutamiseks planeeritud, ei ole see küll mitteosalemise põhjuseks. Ikka tasub kaasa lüüa! Aed muutub pidevalt ja alati on mõni koht, mis vajaks kujundamist.

Tänavune konkurss on eriline, sest osalejatele korraldame ühepäevase aiandusliku huvireisi: külastame puukooli ja mõnda aeda, kust ideid ammutada. Iga osaleja võibda - saab reisilt kogemusi. Ootame kaasa lööma ka varem konkursil osalenuid (v.a kolmel viimasel aastal esikoha võitjad).

Kui soovite oma aeda näidata või nähtud kaunist aiast teatata, helistage 6712 436, 6712 431 või kirjutage saku@sakuvald.ee. Teateid oodatakse **1. juulini**. Aegade ülevaatus on planeeritud juuli lõppu või augusti algusesse. **TIINA KUBBI**, vallaaednik

TOIMETAJA
VEERG

Juuni

Juuni. Helerohelised lehehakatid on suureks kasvanud, sirelid ära õitsenud ja teeservades sirutavad päid kuld kollased võililled. Grillide ümber kiruvad liha küpsetajad, sest sääski on palju ja nad on kuidagi eriti kurnad. Õhus hõljub heinalõhna - murunitjad ei maga. Optimist õhkab: kohe läheb tõeliselt kuumaks. Pessimist on kurb: aasta ilusam aeg läks nii kiiresti mööda, et ei pannud tähelegi.

Mis seostub esimese suvekuuga? Lapsepõlvest tädi armastusega õmmeldud ja täna üsna naljakas tunduv päevituskostüüm. Ja esimene rakkula, millega pisitillukesi tikreid sai tulistatud. Kooliajast lõputud peedi- ja kaalikavaod kolhoosipõldudel, esimesed heinasületäied ja rakkus pihud. Ning muidugi maasikad! Ülikooliaastast sessiaegne närvipinget ja pidev õppimine, vahelduseks õnnestumiste korral kiired peod. Kuid ka õhtused jalutuskäigud imeliselt lõhnaval Toomemäel ja linna parkides. Ning Emajõe-äärsed suplushohad, kus juunis sai alati ujumas käidud. Küllap oli siis esimesel suvekuul soojem! (Muidugi ka rohi rohelisem ja taevassinisem.)

Mida meenutada viimastest aastatest? Lõputut kiirustamist. Suvepuhkus on kohe algamas ja tööil vaja kõik poolikud tegemised lõpetada. Õhtuti ja nädalavahetustel tarvis lilli istutada ning muru niita. Igapäevakohustused ju ka nagunii kaelas.

Kas me märkame, kui ilus on praegu väljas? Ka paneme tähele, kui valged on ööd? Kas seisatame, et kuulata ööbiku laulu? Ka taipame sireliõitest õnne ot-sida?

Juunikuu kaob kiiresti. Veel kiiremini kui mai või juuli august. Ehk peaks aega võtma ja vähemalt veidigi eestimaist varasuve nautima? Et siis, kui hanged akna taga, oleks midagi helget meenutada.

INNA MIKLI

Oh kooliaeg, millal sina tuled...

On saanud kenaks traditsiooniks, et ühel päikselisel maikuu päeval külastavad Saku lasteade-dade 6-aastased Saku Gümnaasiumi algkoolihoonet - et tutvuda koolimajaga, tulevaste õpetajate ja uute sõpradega. Nii ka tänavu. 13. mail, pärast pidulikku saalihoonikut, mis pühendatud lasteaiaõpetajatele, asusidki kõik tulevased koolijärgsed Päikesekillust algkoolimaja poole tee, silmis sära ja hinges ootusärevus.

Kooli õues ootasid rõõmsad õpetajad ja elevil 4. klasside õpilased. Iga lasteaialaps sai omale käekõrvale suure sõbra, kelle saatel majaga tutvust tehti. Järgnes ühine koosolemine saalis, kus õpetaja **Kaire Põllu** ja **Marianne Esperki** juhendamisel mängiti tähemängu, tehti tutvust matemaatika ja loodusõpetusega, käidi lõbusal lõvivahil. Õpetaja **Marje Kaselaid** õpetas tulevastele koolilastele selgeks tantsu nimega „Tõmba, Jüri“, mis nii väikestes kui suurtes tantsijates hoogu ja lõbusust tekitas.

Õpilased kinkisid väikestele sõpradele mälestuseks omavalmistatud Sipsiku-kujulised raamatud, milles väike luuletus ja nuputamiseks ristsõna. Lasteaiaõpetajatele jäid kohtumist meenutama šokolaadimedaliid ja kuldsed nurmenukukimbud. Lisaks laste säravad silmad ja õhinal jagatud muljed toimumust.

Täna Päikesekillu pere poolt kõiki algkooli õpetajaid, kes sõbraliku ja meeleoluka vastuvõtu korraldasid. Sellise toreda koosolemise järgselt tunneb väike laps, et ta on tõepoolest kooli oodatud, ja õhkab siiralt: „Oh kooliaeg, millal sina tuled...“.

MARIKA LIIVIK

Päikesekillu lasteaiaõpetaja

Täpsustus

20.05 Saku Sõnumites ilmus artikkel „Rahutu Helle on oma saatuse sepp“. Täpsustan - minu eesti keele õpetaja oli **Irma Tanvel**, isa töötas **Kärnu** siirupivabrikus.

HELLE PÄRLIN

Vabariikliku Taimekaitsejaama loomisest möödus 50 aastat

VIIVI REHEMAA

See oli maikuu üks kaunitest laupäevadest, kui Põllumajandusameti ukse taha parkis pikk rida autosid ja majast kostis rõõmsaid taaskohutumise hääli. Kogunesid taimekaitsejad, kes 50 aastat tagasi olid selles ametis leiba teeninud ja mõned neist jätkavad maakondades nüüdki.

Eelmise sajandi 60. aastad olid Sakule tähenduslikud. Kui igiaegadest saati tunti Sakut mitme aruka mõisniku, õlletehase, Saku soo suurte usside, kodumajandus- ehk pruutide kooli korras majapidamise ja pargi järgi, siis sõja järel jäi tuntuks vaid õlletehas. 1960ndatel suunasid partei ja valitsus põllumajandusasutused maale. Nii kolis Sakku põllumajandusteadus Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse TU Instituudi näol ning õllelõhnalise Saku hõlmasid noored teadlaspered või selleks pürgijad põllumajanduse taimekasvatustlikult erialalt. Jõe vasak kallas sai uue hingamise.

Juba 1961. aastal loodi Vabariiklik Taimekaitsejaam eesot-sas hästi nutika Ukrainast pärit juudi **Mihail Leviniga**. Temal oli sõjaeelsest ajast taimekaitse asjaajamise kogemusi ja ta oskas „kraani“ keerata nii, et loodi tingimata jaam, kus olid palgad tunduvalt kõrgemad kui mujal põllumajandusasutustes. Lisaks Sakus tööle asuvale 3 peaspetsialistile loodi rajoonidesse 18 piirkonna vanemagronoomi ametikohta.

Et taimehaiguste ja -kahjurite levik uutes majandamistingimustes (kolhoosid, sovhoosid) oli kiire, seda näitasid teadlaste andmed. Nii kaotas armastatud kartulisort „Jõgeva kollane“ 1962. aastal lehemädaniku tõttu 73% saagist, suured olid ka teiste viljade kaod. Kuigi haiguste ja kahjurite mõningase prognoosiga tegeles põllumajandusministeeriumis **Helga** (Laanest) **Kangilaski** juba 1958. aastast, korraldades majandites taimekaitsekursusi, loodi olukorra parandamiseks ja kahjurite ning haiguste

▲ Direktorid Mihail Levin, Artur Villemsoo ja Jaanus Mür.

◀ Väsimatu peaaegronoom Ruuta Kuusksalu. Fotod: Viivi Rehemaa

aastal vahetus direktor uue ja noorema, **Artur Villemsoo** vastu. Suhteliselt noor, õpetatud ja sihikindel oli ka peaaegronoom **Ruuta Kuusksalu**. Nende eestvedamisel hakati oma maja kavandama. Hoone projekteeris **Valve Pormeister** ja see valmis 1973. aasta lõpul. Seal said tööruumid ka Maaviljeluse Instituudi taimekaitseosakond ja Eesti Agrometeoroloogia Labor. Direktor Artur Villemsoo edutati 1980. aastal teisele ametikohale, uueks direktoriks sai **Jaanus Mür**.

Sakust oli kujunenud põllumajandusteadmiste tõmbekeskus. Siia tuldi õppusi kuulama-vaatama, nõu pidama, aga väga tihti, mõned hädased taimed käes, teavet saama, mida teha, kas annab neid ravida ja mille-ga. 70.-80. aastatel oli suur individuaalehituse ja oma aia rajamise ning kõige kasvatamise buum. Siis oli ka taimede tervise tundmine ja uute tõrjevõtete õppimine hinnas.

Koos Nõukogude Liidu lagunemise ja Eesti Vabariigi taasiseseisvumisega on uued tuuled üle käinud ka endisest Vabariiklikust Taimekaitsejaamast. Paljud ülesanded on muutunud, mõned kadunud, palju juurde tulnud. Praegu on sellesse majja kogunenud praktiliselt kogu taimekasvatuse riiklik juhtimine, koordineerimine ja kontroll.

Kokkusaamine endises kodumajas oli mõnus. Sakust oli kujunenud põllumajandusteadmiste tõmbekeskus. Siia tuldi õppusi kuulama-vaatama, nõu pidama, aga väga tihti, mõned hädased taimed käes, teavet saama, mida teha, kas annab neid ravida ja mille-ga. 70.-80. aastatel oli suur individuaalehituse ja oma aia rajamise ning kõige kasvatamise buum. Siis oli ka taimede tervise tundmine ja uute tõrjevõtete õppimine hinnas.

Sakust oli kujunenud põllumajandusteadmiste tõmbekeskus. Siia tuldi õppusi kuulama-vaatama, nõu pidama, aga väga tihti, mõned hädased taimed käes, teavet saama, mida teha, kas annab neid ravida ja mille-ga. 70.-80. aastatel oli suur individuaalehituse ja oma aia rajamise ning kõige kasvatamise buum. Siis oli ka taimede tervise tundmine ja uute tõrjevõtete õppimine hinnas.

Koos Nõukogude Liidu lagunemise ja Eesti Vabariigi taasiseseisvumisega on uued tuuled üle käinud ka endisest Vabariiklikust Taimekaitsejaamast. Paljud ülesanded on muutunud, mõned kadunud, palju juurde tulnud. Praegu on sellesse majja kogunenud praktiliselt kogu taimekasvatuse riiklik juhtimine, koordineerimine ja kontroll.

Kokkusaamine endises kodumajas oli mõnus.

Sakus tegutseb ettevõtlike noorte klubi

GERT-KRISTJAN RUNGI

Veebruarikuust saadik on tegutsenud Saku Ettevõtlike Noorte Klubi (SENK), mis sai alguse Swedbanki korraldatud „Tähed särama“ konkursil. Igal aastal toimuva konkursiga soovib Swedbank toetada noori, kellel on häid ideid, kuid napib raha nende teostamiseks. Nüüd juba kümnendat aastat toimunud „Tähed särama“ on toetanud rohkem kui 9 miljoni krooniga enam kui 400 ideed.

Sel korral kirjutati Swedbankile 156 projekti, kümme neist valiti välja ning neid rahastati. Kümne hulka mahtus ka **Gert-Kristjan Rungi** projekt, mis ühendab Saku valla ettevõtliku mõtteviisiga noori, kes soovivad oma silmaringi laiendada aladel, mis koolis tagaplaanile jäävad. Klubi liikmed kohtuvad ühise laua taga kord kuus, lisaks toimuvad jutuajamised oma ala spetsialistidega - noortel on ainulaadne võimalus näha tipp-tegijaid lähemalt, nendega side-meid luua ja loomulikult kogemusi ammutada. Lähtuvalt ettevõtlike noorte huvidest leiavad aset põnevad koolitused.

Kõikidel Saku valla noortel oli võimalus veebruarikuu keskpaigani klubisse astuda. Liitus 17 vahvat ja ettevõtlikku 16-20-aastast inimest. 16. veebruaril toimus Saku Vallaraamatukogu seminariruumis esimene koosolek, kus üksteisega tutvuti ja pandi paika teemad, mis huvitavad.

Täna on noored osalenud mitmetel huvitavatel konverentsidel ja koolitustel, sealhulgas kohtunud põnevate inimestega. Üks huvitavamaid ettevõtmisi oli finantslauamängu Cashflow koolitus. Cashflow ehk Raha-voo lauamäng on maailmakuulsa ärimehes kirjaniku Robert Kiyosaki rikastumisõpikus „Rikas isa, vaene isa“ tutvustatud mäng, mis meenutab esmapilgul Monopoli, kuid tegelikult annab rahade liikumisest ja võimalusest raha teenima panna palju parema ülevaate. Cashflow's tuleb täita finantsaru-

◀ Koolitaja Aivar Haller asetas noole ühe otsa seinale ja teise Karel Kirsi kaelale. Noormehel tuli edasi astuda ja nool pooleks suruda.

▲ Martin Varrandil on katse tehtud. Võidukalt näitab ta murdunud noolt. Fotod: Gert-Kristjan Rungi

net ning kõik oma tehingud ja investeeringud üles märkida. Võidab see, kelle rahapaigutused mängu lõpuks kõige rohkem ära tasuvad. Pärast koolitust leidis aset ka klubisisene võistlus, kus selgitati endi hulgast välja paremad ja osavamad ärimehed-naised.

Aprillis käis Saku ettevõtlike noortega kohtumas ettevõtja, mentor ja koolitaja **Aivar Haller**, kelle eestvedamisel viidi läbi mitmetunnine vestlusring, kus Aivar justkui lihtsalt jutu käigus paljudele sügavat mõtlemisainet andis, just tulevikku silmas pidades. Vestluse lõppjärgus võttis endine tippsportlane välja kaks hoolsasti teritatud otstega noolt. Mees, kes on aidanud psühholoogilist tasakaalu leida paljudel tippsportlastel, ka dopinguskaandaali küüsis oleval Andrus Veerpalul, andis kahele noorele võimaluse kogeda sama, mida tundis Jüri Jaanson, kui võitis Ateenas olümpialt hõbemedali. Aktsiooni idee seisnes selles, et noole

terav ots tuli paigutada kõrile ja noole tagumine ots vastu seinale, nii et nool oleks seinale ja inimese vahel. Seejärel tuli astuda üks samm, noole terav ots kõrile, et puust nool katki läheks. „Lühiajaline tunne, mis seda sammu astudes inimest valdab, on Jüri Jaansonil sõnul täpselt sama, nagu võitja olümpialt medal. Teda innustaski just see tegu osalema Pekingi olümpial, sest tal tuli meelde, mis tunne tal pärast Ateenas hõbemedali võitu oli!“ sõnas Aivar Haller enne noolekatset ja lisas, et ühtki inimest see katse seni veel vigastanud pole. Vanakooli Indiaani Tegu julgusid proovida kaks vaprat: **Karel Kirss** ja **Martin Varrand!**

Mais külastas SENKi koolitaja **Harald Lepisk**, kes on oma noore elu jooksul pidanud ameteid näitlejast veebimeistrini ja olnud näiteks kaubandusettevõtte tegevjuht - alustas pudeliladujana ning lõpetas juhatuse esimehena. Hetkel on Harald noor-

tele mõeldud Inspiratsioon.ee blogi peremees, ettevõtja ja tõeliselt karismaatiline koolitaja inspireeriva loovuse, innustava enesearengu ja energilise esinemise alal. Saku noortele viis Harald läbi unistuste ja eesmärkide töötoa. Koolituse tulemusena said noored teadlikumaks enda hetkeolukorrast, unistustest ja eesmärkidest ning mõistsid, kuidas eesmärkide saavutamisele lähemale jõuda. Osalejad tõstsid eneseteadlikkuse kaudu eneseuskumise ning vähendasid hirmusid, mis seonduvad ebaõnnestumisega.

Saku noorte projekt koostöös Swedbanki, Saku Vallavalitsuse ja Saku Õlletehasega tegutseb aga täiel rinnal edasi ja juba varsti külastatakse uusi põnevaid kohti ning kohtutakse huvitavate isikutega, näiteks on lubanud peagi vestlusringi asuda maailmareisilt naasnud meelelahutusärimees Peeter Rebane. Uued koolitusedki on noortel varsti tulemas. Tippsündmus leiab aset tuleval suvel Jõulumaal, kui toimub neljapäevane ettevõtlikkuslaager, millest võtab lisaks SENKi liikmetele osa veel ligi 70 noort üle Eesti.

Suur aitäh Saku Ettevõtlike Noorte Klubi koostööpartneritele!

16. juunil kell 13-14 esinevad Saku Valla Maja fuajees mälestuskastide näituse "Eesti noor mees suures sõjas" autorid laulude ja meenutustega. Kõik on oodatud!

JUUNI

3. kell 20**Kiisa rahvamaja näitetrupi etendus "Kuningriigi lõpp"**

Kiisa rahvamajas. Viimast korda sel hooajal!

4. kell 15.30**Saku XI laulu- ja tantsupäev**
Saku mõisa pargis. Vt lk 20**5. kell 11**

Saku jooksupäev 2011 Saku Rabametsa terviserajal. Info www.sakusuusaklubi.ee

5. kell 11-16

II Puupäev Metsanurmes - pereüritus külakeskuses. Vigurisaagimine, palgilangetamine ja saeraami demonstratsioon, vits- ja roigasaia ning puidule põletamise ja meisterdamise töötuba. Önneloos. Aasta puu istutamine. Vanade saagide näitus. Puhvet. Mängib ansambel Trahter.

7.

Minikoolipäev tulevastele I. klassi õpilastele Saku Gümnaasiumi algkoolimajas.

10. kell 19

Suve alguse pidu noortele Metsanurme külakeskuses.

19. kell 10

Saku Suve Suursõit Saku Valla Maja juures. Vt lk 20

21. kell 13

Saku Gümnaasiumi 9. klasside lõpuaktus gümnaasiumi aulas.

21. kell 15

Kajamaa Kooli 9. klassi lõpuaktus kooli aulas.

21. kell 16

Kurtina Kooli 9. klassi lõpuaktus kooli aulas.

21. kell 18

Saku Gümnaasiumi 12. klasside lõpuaktus gümnaasiumi aulas.

22. kell 16

Perepäev jaanikuul - Kiisa piirkonna elanike kogupereüritus koos jaanitulega Kiisa rahvamaja õuel.

23. kell 18

Saku valla jaanituli Üksnurme reheküüni juures. Vt lk 20

NÄITUSED**Saku vallaraamatukogus**

Saku Huvikeskuse käsitööringide kevadnäitus (kuni 11.06)

Aivar Riisalu: „Pööra kõik naljaks!”

INNA MIKLI

„Kui sa midagi öelda tahad, pööra see naljaks: tark saab aru ja lollil on ka lõbus,” andis Huvitavate Kohtumiste Klubi hooaja viimane külaline **Aivar Riisalu** Kiisa rahvamajja kogunenud inimestele nõu. Just täpselt nii Riisalu ise talitaski: kohale tulnuil oli lõbus, aga teada sai ka päris palju.

Publik kuulis, et 1961. aastal Märjamaal sündinud poliitik ja muusik, äri- ja naljamees on maal kasvanud ning lapsena palju tööd teinud: Kullamaa poisil tuli sageli väga vara tõusta, pere loomadega toimetada ja siis kooli kiirustada. Ta tahtis kangesti maalt pääseda, pärast gümnaasiumi lõpetamist pakkis kohe oma vähesed asjad pappkohvrissi ja läks. Astus Tallinna 2. Tehnikakooli kinomehhaaniku erialale. Seejärel näitas õhtuti filme - raha ju vaja teenida - ja päeval tudeeris Tallinna Polütehnilises Instituudis (täna Tallinna Tehnikaülikoolis) raamatupidamist. Sai selgeks, et siis, kui kilekott raha täis, on aktiivne, kui tühi, siis passivne. Hiljem läks Tallinna Ehitus- ja Mehhaanikatehnikumi õpetajaks - peaasi oli raamatupidajametist pääseda. Riisalu jõudis tegutseda mitmel väga erineval töökohal võsalõikajast Moskva Kauba ja Tooraine Börsi asjameheni. Oma esimese kooperaatiivi tegi tulevane ärieeskohe, kui selleks võimalus avanes - hakkas pulmi, sünnipäevi ja matuseid korraldama. „Ma tahtsin rikkaks saada. Midagi teha ei osanud, kuid lõuad olid paigas,” on ta enda hinnang möödunud aegadele.

Ansambli Meie Mees kohta rääkis Riisalu, et tegemist on nõõ kompensatsiooniga eneseu-

Naljamees Aivar Riisalu osutus lihtsaks ja meeldivaks inimeseks. Külalisel jätkus juttu kauaks. Foto: EE

kusele: ta tahtis näitlejaks saada, kuid lavakasse ei pääsenud. Siis tegi bändi - et enesele ja teistele tõestada - sobib esinema küll.

Huvitavate Kohtumiste Klubi osalejad püüdsid juttu poliitikale suunata. Lõpuks õnnestuski, kuid jäi mulje, et Riigikogu liige on parlamenditöös pettunud, ka pisut kibestunud - opositsioonis olles pole headest mõtetest kasu olnud. Küsimusele, kuidas inimeste heaolu parandada, pakkus poliitik välja kaks lahendust: võidelda varimajanduse vastu ja alandada monopolsete vee, kütuse ja elektri käibemaksu - nii võidaks lihtne tarbija kõige enam. Eesti vaesuse kohta arvas kolm aastat Moskvast elanud mees, et suurimaks piduriks on nn Vene foobia. Peaministri ametit Riisalu ei igatse - arvab, et pole selleks piisavalt tark. Sellel kohal näeks ta meelsasti Indrek Neivelti, Jüri Ratast, Kaja Kallast, Jürgen Ligiti või Juhan Partsi. Aga presidendikoht sobiks küll, sest riigi esimesel mehe puhul on kõige

olulisem, et ta oma rahva vastu ülbe ei oleks.

Natuke suutis publik Riisalu isikliku elu kohta ka välja uurida. Näiteks et ta on õnnelikult abielus ja võõraste naiste suhtes täiesti ükskõikne. Või seda, et mees on aastaid üksi kasvatanud tütar, kes täna 15aastane neiu.

Veidi kibestunud, samas äärmiselt mõnusa ütlemise ja suurepärase naljasoonega, väga arukas ja äärmiselt soe inimene - selline mulje jäi parlamendi liikmest Aivar Riisalust. Kummitama jäi mitu korda kõlanud lause: „Ma olen teie saadik. Selleks ma Riigikogus olengi, et teie muredega tegeleda.” Pole Eesti poliitikutele ajal, mil järgmised valimised veel kaugel, sugugi omane suhtumine.

Hooaja viimane Huvitavate Kohtumiste Klubi õhtu 20. mail kestis väga pikalt - ligi kella üheteistkümnene. Siis läksid väsinumad koju. Entusiastlikumad aga vestlesid rahvamaja õuel Aivar Riisaluga veel kaua.

Saku Lasteaed Terake võtab tööle

ÕPETAJA

(koormusega 1,0) alates 1. septembrist 2011

Vajalik vastavus kvalifikatsiooninõuetele.

Avaldus, CV, haridust ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad saata 17. juuniks 2011 aadressil Tallinna mnt 12, Saku 75501 või eve.laiverik@sakuvald.ee

Info telefonil 6729 713 või 55 699 588, Marika Korjus

TÄNU

Lasteaia Terake kollektiiv tänab hoolekogu ja lapsevanemaid 26. mail 2011 korraldatud üllatusreisi eest KUMU-sse.

Meeldivat koostöö jätku ja ilusat suvepuhkust!

Leili Villemsoo – nelikümmend seitse aastat kasvatajana Päikesekillus

INNA MIKLI

Leili Villemsoo, tookord Toomast, sündis 1940. aastal Tallinnas. Pealinnas elas ta esimesed eluaastad, kuid pärast sõda koliti vanaisa kutsel Pärnusse. Just Pärnuga seostuvad lapsepõlvemälestused: suved rannas ja koolipäevad Lydia Koidula nimelises Keskkoolis.

Leili Villemsoo meenutab, et ta oli aktiivne laps: laulis, võimles ja osales isetegevuses. Koidula koolis oli klassijuhatajaks legendaarne **Armas Kuldsepp** hüüdnimega Vana - fantastiline õpetaja, kes nõudis soliidset käitumist. Ta suutis oma õpilased väga tugevaks kollektiiviks liita - siiaaani saadakse klassikaaslastega regulaarselt kokku. Ja alati käiakse üheskoos ka Vana hual.

Koolitüdrukuna unistas Leili geoloogi elukutsest. Aga läks teisiti. Viimastes klassides oli ta suvevaheaegadel lasteaia tööl ja kooli ajalgi, kui vaja, asendas kasvatajaid. Juhataja soovitas lasteaednikuks õppida. Leili läkski Tallinna Pedagoogilisse Instituuti (täna Tallinna Ülikool), kus oli eelkoolikasvatuse osakond. Õppida jõudis ta seal aasta, siis loodi lasteaednikele eraldi kool - tänane Tallinna Pedagoogiline Seminar. Sealt sai ta 1961. aastal kasvatajadiplomi.

Kooli kõrvalt oli tütarlaps töötanud Tallinna 26. ehk ehitustrusti lasteaia. Sinna suunati ta tööle ka - juhataja oli teinud taotluse, et soovib just Leilit. Uus aktiivne kasvataja, kes lisaks veel ehitustrusti komsomolisekretäri asetäitja, sai noorte spetsialistide majja korteri. Ta oli rahul: elamine oli olemas, töö meeldis. Ilmselt oleks ta Tallinna jäänudki, kui poleks kohutunud noore agronoomi **Artur Villemsooga**. 1964. aasta varakevadel Leili ja Artur abiellusid. Mees oli lõpetanud Eesti Põllumajanduse Akadeemia (täna Maaülikool), töötanud Viljandis ja edutati Sakku, kus juhtis palju aastaid Taimekaitsejaama. Abikaasa sai 2-toalise korteri ja ka

Leili Villemsoo kolis Sakku. Tööle läks mõisas asunud Saku sovhoosi lasteaeda. Aasta oli siis 1964.

47 aastat Päikesekillus

Aastad on läinud. Leili Villemsoo töötab samas lasteaia, mis täna, tõsi küll, kannab Päikesekilli nime ja asub oma majas Teaduse tänaval. Mis hoiab ühes ametis (aastast 1960), ühes lasteaia (aastast 1964) nii kaua? Leili Villemsoo tunnustab, et armastab lapsi: kõik nad on toredad, kuigi igaüks erinev. Ja igaühele tuleb eri kombel läheneda. See kõik on nii huvitav! Lastega on tore suhelda: kogu aeg peab pingutama, pidevalt tasemel olema, uusi teadmisi ja oskusi omandama. Nii on õpetaja Leili käinud väga palju erinevatel kursustel. Ikka peab kasvatajal jätkuma uusi põnevaid ideid. Lasteaiaõpetaja ametis peab olema kohusetunnet, oskust mõista, loominguilisust, jõudu ja tahet palju liikuda. Peab olema rõõmsameelne, kuid tuleb osata ka range olla. Kasvataja Leili arvab, et tema oskab - läbi huumori. Peab olema väga õiglane, kõikidesse poistes-tüdrukutesse võrdse suhtumise - nii, et kõigil oleks lasteaia hea olla.

Omaette väljakutse on suhelda noorte vanematega. Kuid Leili Villemsoo väidab, et isade-emadega on tal väga vedanud. Lapsevanemad toetavad ja aitavad alati, organiseerivad ise ka vahvaid üritusi. Nii korraldas ühe poisi lendurist isa oma lapse sünnipäeva lennukis. Muu hulgas said poisid-tüdrukud piloodi toolil istuda ja õpetaja Leili ka - elus esimest korda. Väga vahva ettevõtmine oli! Kõige meeldivam tunnustus on aga see, kui endine kasvandik paneb oma lapsed ka õpetaja Leili rühma. Selliseid endisi oma rühma poisse-tüdrukuid, tänaseid lapsevanemaid, on päris palju.

Tore on jälgida, mis lapsest edasi saab. Kuidas tal koolis, hiljem tööl läheb. Enamasti on ikka nii, et kes lasteaia väga nutikas ja tragi, saab ka elus

Leili Villemsoo noore kasvatajana koolieelikuid teele saatmas.

Suur armastus - suvekodu Muhumaal. Rookatuse panemise ajal jäid pildil esiplaanile (vasakult) Hans Jakob ja Mathias. Erakogu

hästi hakkama ja jõuab kaugele. See teeb rõõmu.

Miks Leili on aastateks Päikesekillu jäänud? Tal on väga toredad kolleegid, lasteaia on mõnus kollektiiv. Paarilise **Maili Oravaga** klapiab ta suurepäraselt, hea on koos töötada. Ka kasvatajaabi **Ilme Rahulaga** moodustavad nad hästi toimiva meeskonna. Kõigele lisaks on Päikesekillu nii lähedal, ei pea sõitmisele aega kulutama.

Leili Villemsoo oma aeg

Lasteaia rahmeldamist jätkub. Kuid Leili Villemsoo on ka pühendunud pereema. Ta elab koos abikaasa Arturiga ruumikas ja maitsekas kodus, mis kindlasti hoolt nõuab. Tal on kaks last, kes küll elavad eraldi, kuid õnneks

lähedal - Sakus. Tütar **Karin** töötab Saku Gümnaasiumis algklassiõpetajana, on valinud emale lähedase elukutse. Poeg **Jarek** on õppinud kehakultuuri, kuid tegutseb nüüd ehitusettevõtjana. Ja muidugi neli last: **Grete** (19), **Maria** (14), **Mathias** (8) ja **Hans Jakob** (5). Koos peetakse tähtpäevi, käiakse üksteisel külas, veedetakse ühiselt aega. Koos ollakse Muhu maakodus, mis Leili Villemsoo ja tema lähedaste suur armastus - just seal tahavad kõik võimalikult palju olla.

Leili Villemsoo suurimaks hobiks on aiandus. Ta on suurepärase fotograaf, kes pildistab palju ja kelle fotod õnnestuvad. Juba 13 aastat tegeleb ta jooga ja armastab rattaga sõita. ➤

Õpetajad Leili (taga keskel) ja Maili oma Karikakra rühma poiste-tüdrukutega jõulupeol.

Meeldejäävamaal reisil Inglismaal Hevel Castles'i aias.

Leili ja Artur Villemsoo koos lapselaste (vasakult) Mathiase, Grete, Hans Jakobi ja Mariaga. Fotod: erakogu

◀ Leili Villemsoo on üks neist, keda reisisik nakatanud, eriti hindab ta Maakodu korraldatud aiandussuunitlusega sõite: alati on huvitav programm ja suurepärase giid. Ta on palju rännanud, kuid kõige meeldejäävaks peab siiski Inglismaa-reisi.

Leili Villemsoo ütleb, et kui inimene on rõõmsameelne ja

kõiki asju mõnuga võtab, siis teeb ta oma elu ise ilusaks - siis on kõik hästi. Ta tunnustab, et on õnnelik inimene.

Vabariigi aastapäeval pälvis Leili Villemsoo suure tunnustuse - Saku valla hõbemärgi

Saku Muusikakooli lõpetajad

Saku Muusikakooli tänavune lõpuaktus 19. mail oli Saku mõisa suursuguses saalis. Kuuele noorele inimesele, kel seitse aastat muusikaõpinguid edukalt seljataga, ulatati pidulikult lõputunnistus. Direktor **Tauno Valdna** nimetas muusikat äärekivideks nende noorte edasisel eluteel. Pildil vasakult: **Ingel-Brit Parmas** (klaver, õpetaja Sirje Subbe-Tamm), **Keijo Kapp** (viilul, Avo Uukado), **Anne Liis Kasterpalu** (viilul, kiitusega, Avo Uukado), **Meeta Morozov** (klaver, kiitusega, Eugenija Kirss), **Harry-Karl Lepp** (akordion, Milvi Rookäär), **Krõõt Jaakson** (klassikaline kitarr, kiitusega, Julia Kahro-Reinman). Foto:

Ametlik visiit sõpruslinna Jaapani Saku Citysse

MARIANNE RANDE
Volikogu esimees

Viis päeva võõrustas Jaapani Saku linn Saku valla viieliikmelist delegatsiooni.

Kohtusime võõrustajatega Tokyo lennujaamas, kus meid Saku lipu all ootasid särasilmased jaapanlased. Edasi kulges sõit bussiga Saku Citysse.

Programm oli tihe: läbi olid põimitud ametlikud kohtumised ja Jaapani kultuuri tutvustavad üritused. Esimene ametlik vastuvõtt oli Saku Linnavalitsuses, kuhu oli üles rivistatud kogu töötajaskond, kelle aplausi saatel suundusime kolmanda korruse saali linnapea **Seiji Yanagi-da** ja tema lähema meeskonnaga kohtuma. Saime ülevaate Saku City tegemistest läbi linnavalitsuse pilgu. Samas aga tutvusime ka Jaapani kultuuris nii olu-

lise teetseremooniaga: teed serveerisid kimonotesse riietatud naised, juurde käis õpetus, kuidas Jaapani-päraselt teanumaga toimetada.

Meil oli võimalus vaadata linnavalitsuse igapäevast tööd ja miljööd, milles see toimub. Jaapanlased hindavad väga ametnike staažikust ja vanusega omandatud kogemusi. Nii on suures ühises tööruumis ka ametnikud paigutatud. Kõige uksepoolsemas reas istuvad noored töötajad, keskmises reas keskmised ja kõige aknapoolsemas staažikad. Eestis kombeks olevat kabinetüsteemi Jaapanis ei praktiseerita. Meil tekkis küsimus, kuidas on sellises tohutu suures ruumis ja inimhulgas võimalik keskenduda ja veel kliente teenindada. Ju see on aga jaapanlaste omapära.

Külastasime ka Saku linnavalikogu istungite saali ja tööruu-

Tiri aga Tõmba ümmargune tähtpäev

INGRID PÕDER

10 aastat on rahvast mõnusa muusikaga rõõmustanud Kiisa rahvamaja kapell Tiri aga Tõmba. 27. mail sünnipäeva tähistanud ansambel andis rahvamajas särtsaka kontserdi ja võttis vastu õnnesoove. Õnnitlemas olid oma maja ja valla kultuuriinimesed ning austajad. Tunnustust ja tänu jagas kapellile abivallavanem Arvo Pärniste.

Kes on Tiri aga Tõmba? Mehed akordioniga **Jaan Andreson** ja **Rein Arusoo**, **Arvo Laud**, käes mandoliin või bandžo, **Lembit Leisalu** kandle taga, **Ants Laht** kontrabassiga ja **Milvi Arusoo** rütmipillidel. Kapellis on eri aegadel mänginud veel **Ülle Leisalu**, **Evi Tuha**, **Triinu-Liis Kull** ja **Pille Kū-**

Kapell koosseisus (vasakult) Lembit Leisalu, Rein Arusoo, Milvi Arusoo, Jaan Andreson, Evi Tuha, Arvo Laud, Ants Laht andis sünnipäevapeol Kiisa rahvamajas elurõõmsa kontserdi. Foto:

barsepp, koosseis Andreson-Laud-Leisalu-Laht on püsinud aga muutumatuna.

Mängitakse naturaalpillidel, repertuaar ulatub vanadest lauludest moekate tantsulugudeni. Esinetakse lavalaudadel ja vabas õhus, mängitakse saateks tantsijatele-lauljatele ja tehakse pidudel tantsumuusikat. Koos

käiakse harjutamas kord nädalas. 10 aastat tagasi mängiti esimese palana „Läksin mina läbi külatänava“, tänaseks on juhendaja Jaan Andresoni sõnul repertuaaris lugusid mitme tunni jagu. Tiri aga Tõmba on tuntud üle Harjumaa ja kaugemalgi, rääkimata arvukatest üritustest vallas, kus armastatud kapell

meeleolu loomas ja tuju tõstmas, pannes pidulise jala tatsuma ja hinge helisema.

Trupi „ristiemal“, rahvamaja juhatajal **Marianne Randel** jätkub muusikute aadressil vaid kiidusõnu: „Vahvad mehed! Teeb õnnelikuks, et nad on siiaaani püsima jäänud. 10 aastat on ühe kollektiivi jaoks pikk aeg.“

Õhupallifestival on sõpruslinnas suursündmus.

Foto: Maire Laur

Jaapani Saku linnavalitsuses töötavad ametnikud ühises suures ruumis, aknapoolsed lauad kuuluvad staažikamatele ametnikele. Foto: Maire Laur

Õdede koolis kasutati õppevahenditena täiuslikke nukke - isegi südametoone sai kuulata.

Foto: Viive Rosenberg

me ning kohtusime volikogu esimehe **Shigenori Namiki**, aseesimehe **Miwako Wajima** ning osade volikogu komisjonide liikmete ja tehniliste töötajatega. Huvitusime Jaapanis toimivast valimismudelist ja sealse volikogu töö iseloomust. Jaapanis valivad kodanikud nii volikogu liikmed kui ka linnaeape. Meil seevastu valib rahvas volikogu koosseisu kuuluvad isikud, need omakorda vallavane-

ma. Ka töökord on erinev: meil on volikogu istungid kord kuus, Jaapanis toimuvad istungid vastavalt vajadusele, igapäevatööd teevad palgalised.

Õhtul korraldasid volikogu esimees ja linnaeape vastuvõtu, mis oli samuti väga tõine ja konstruktiivne. Arutasime põhiküsimusena suhete laiendamist - delegatsioonide vahetamise tasemelt kultuuri- ja õpilaste vahetusele edasi liikumist. ➤

Algus lk 10-11

Jutuajamisel koorus välja, et sealseks probleemiks on noorte toomine oma kultuuri juurte juurde - tagajärjeks võib olla Jaapani kultuuri kadumine järgnevate põlvkondade ajal. Meil on aga vastukaaluks hea näidata järjepidevust, sest nii rahvatantsu kui -lauluga tegeldakse juba mudilaseast.

Kohapeal tegutseb aktiivselt Jaapani-Eesti sõprusühing. Ka meil oleks suhete aktiveerimiseks, partneriga koostöö arendamiseks hea sõprusühing või selts luua. Viibisime aukülastajana Jaapani-Eesti sõprusühingu üldkoosolekul, tervitama oli tulnud linnapea ning meie delegatsioon sai samuti sõna.

Tore võimalus oli käia Saku linna meditsiinidekade kõrgemas õppeasutuses, mis jättis oma sisustuse ja õppevahendiga kustumatu mulje. Sealses meditsiini korralduses pannakse suurt rõhku õdede väljaõppele: seda ala peetakse väga oluliseks. Ka külastasime linna haiglat, kus meid võtsid vastu raviasutuse juht ja ülemõde, kes tutvustasid meditsiinisüsteemi ja patsientidele osutatavaid teenuseid.

Veel käisime kosmoseside-seadmete jälgimise keskuses ja saime ülevaate päikesepaneelide kasutamisest kui ühest elektritootmise viisist Jaapanis.

Uhkeks meelelahutusürituseks oli õhupallifestival, Saku linna traditsiooniline aasta suursündmus. Pärast starti täitus taevas kirkavärviliste õhupallidega, see oli tõesti imepärane vaatepilt! Saime ka ise suure palliga õhku tõusta. Sealse kombe kohaselt lõpetatakse festival õhtuse peoga, mis saab alguse suurelt saketünnilt (rahvusjook - riisiviin) kaane mahalöömisega. Meilgi oli au tunnikaant avada. Loomulikult ei puudunud sellel õhtul ka õhupallimeeskondade autasustamine ja pidusõök.

Viis päeva Jaapanis olid väga sisukad, muljeid ja mõtteid sai kaasa toodud palju.

Lahkudes sai kindlalt paika pandud, et 2012. aasta augustis ootame Jaapani sõpru Saku valda sõpruslepingu allakirjutamise viiendale aastapäevale.

Vt ka 20.05 Saku Sõnumeid

Merit ja Märten Männiste säravad

INNA MIKLI

Kiisal elavad Merit ja Märten Männiste on juba aastaid oma suurepärase lauluoskusega silma paistnud. Õde ja vend on konkurssidel edu saavutanud - mitmel korral on nad tulnud Saku lauluvoistlusel „Las laps laulab...” võitjaks, sageli on olnud Harjumaal konkurssidel paremate hulgas. Sel aastal tulid nii 15aastane Merit kui 9aastane Märten Harjumaal konkursil oma vanuserühma võitjaks.

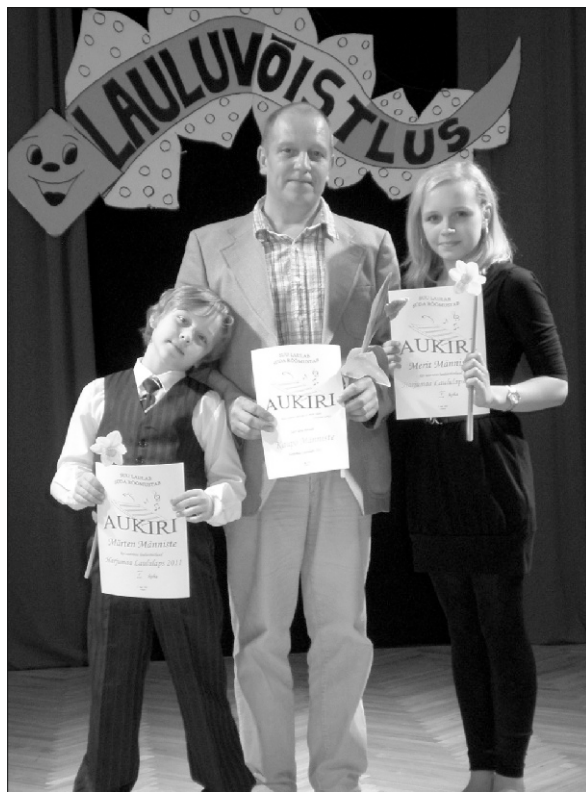
Meriti ja Märteni ettevõtjast isa Kaupo Männiste on muusikat alati armastanud, ta mängib kitarri ja on oma rõõmuks ka bändi teinud. Tütre muusikaalsuse avastas ta varakult. Ja kui Merit sai 4aastaseks, hakkas isa talle laulmist õpetama. Tütar oli mehel esimene õpilane - varasemad kogemused puudusid. Sellele vaatamata läks hästi: tirtsule meeldis esineda ja laulud tulid hästi välja. Kui Märten rääkima õppis, kippus ta kohe laulma. Ja kui õde harjutas, lõi väikevend kaasa. Nii hakkas isa ka teda õpetama. Sellest koos laulmisest sai alguse perekonnaansambel.

Merit läks Tallinna Muusikakeskkooli. Põhipilliks valis ta viiuli, kuid tütarlaps õpib ka klaverimängu ning laulab kooli kooris, sageli solistina. Täna hakkab ta 8. klassi lõpetama. Märteni puhul polnud mingit kahtlust - ka tema asus õe eeskujul Tallinna Muusikakeskkooli, kuid pilliks valis klassikalise kitarri. Ja edukalt: ta on mitme kitarrikonkursi võitja. Muidugi laulab ka tema - kooli poistekooris. Täna on noormehel 3. klass läbi saamas. Tallinna Muusikakeskkoolis on raske - lisaks tavapärasele ainetele harjutatakse ka pillimängu. On klassi- ja individuaaltunnid. Koolipäevad algavad varakult, koju jõuab sageli õhtul. Siis tuleb veel õppida, pilli harjutada.

Merit käis nooremeha ujumistrennis, aga ühel päeval aega enam ei jätkunud. Märten on täna jalgpallipoiss. Kui kaua veel, ei tea. Sest ega vaba aega eriti jää. Ja sellegi väheste täidab pea-

Märten, Kaupo ja Merit Männiste 7. mail pärast Harjumaal laulukonkursi võitu Viimsi kultuuri-keskuses.

Foto: Eeva Männiste

Märten 2011. aasta Saku konkursil „Las laps laulab...” võistlustules. Taustalauljaks on õde Merit. Foto: ☺☺

miselt muusika. Männistetel on pereansambel: isa Kaupo mängib kitarri, Merit viulit. Ja kõik kolm - isa, tütar ja poeg - laulavad. Laulud valib isa Kaupo. Ema Aivi Allas ei ole muusik, kuid temagi aitab kaasa - näiteks hoolitseb esinemiskostüümide eest. Ansambel sai tuule tiibadesse 2008. aastal, kui Märten kutsuti Estoniasse emadepäeval laulma. Isa ja õde saatsid noormeest. Kontserdist tegi ülekande televisioon. Sellest ajast alates on pereansamblit kõikjale Eestisse esinema kutsutud.

Möödunud aastasel Harjumaal

laulukonkursil jäi Merit silma Riine Pajusaarele: helilooja oli tütarlapse lauluoskusest vaimustuses ja otsis tüdruku hiljem üles. Kohtumisest sai alguse koostöö: talvel andis Pajusaar välja plaadi „Armsale sõbrale”, sellel esitavad tema muusikat teiste hulgas ka õde ja vend. Ka selleaastane Meriti Harjumaal konkursi võidulaul „Ballad” on Pajusaare loodud, pala valis tütarlaps ise. „Sünnipäevalaul”, mida Märten esitas, on helilooja poolt spetsiaalselt just temale kirjutatud.

Harjumaal parima laululapse

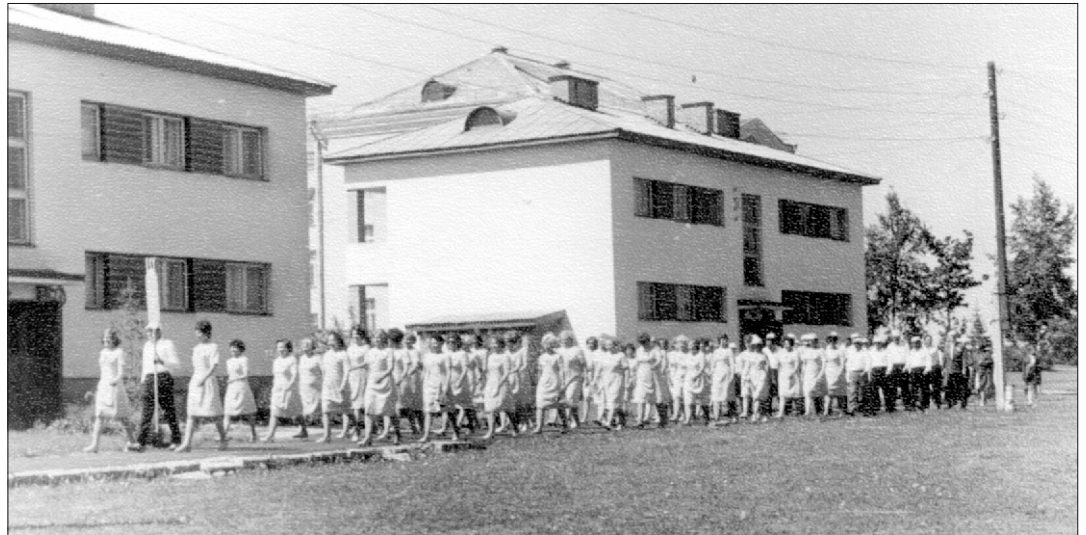
laval

tiitlit võita pole kerge. Ometi leiavad nii õde kui vend, et see polegi suurim saavutus. Merit kandideeris möödunud aastal koos sadade konkurentidega Estoniasse „Pipi Pikksuka” muusikali Pipi rolli. Ja võitis! Ettevalmistused kestsid kaks kuud, iga päev oli kaks proovi - hommikul ja õhtul. Selle aja jooksul oli vaid üks puhkepäev! Merit lubati koolist individuaalõppele, kuid ained tuli selgeks saada ja ära vastata. Merit sai hakkama. Tagasi vaadates ütleb ta, et oli küll väga väsitav, kuid samas ka äärmiselt vahva aeg. Nüüd enam proove pole, Pipit tuleb mängida paar korda kuus. Ja väga vahva on.

Märten võistles 2008. aastal „Laulukarussellis”, oli oma saatel publiku lemmik ja pääses poolfinaali. Seal jäi tee pooleli - tookord vanuseklasse polnud ja palju vanematega konkureerimine osutus liiga raskeks. Teise suurepärase saavutusena nimetab ta Eesti Meestelaulu Seltsi korraldatud poiste lauluvõistlusi: kahel korral on Kiisa noormees saanud vabariigis kolmanda koha.

Miks just Merit ja Märten publikule meeldivad, miks just nemad esinejatest parimateks kuulutatakse, välja valitakse? Merit arvab, et tema tugevamateks külgedeks on emotsionaalsus ja lavasarm. Ka Märten tunnistab, et unustab esinedes kõik muu ja elab laulule väga kaasa. Saalis pealtvaatajate hulgas istudes jääb mulje, et õde ja vend tunnevad end laval väga vabalt: nad oleksid nagu laulma loodud. Tegelikult tunnistavad mõlemad, et väike närv on neil enne esinemist alati sees, kuid aastatega on pabistamist vähe-maks jäänud. Täna on see, kes muretseb, isa Kaupo: mees tunneb, et vastutab.

Merit Männiste ütleb, et Pipi Pikksuka mängimine on talle enesekindlust andnud, tänu sellele rollile ta teab, mida tulevikus teha soovib - ta tahabki ühendada näitleja- ja lauljatöö. Märten on õe etendust kaks korda vaatamas käinud ja vaimustuses. Ka tema tahab saada laulvaks näitlejaks.

Rongkäik 6. juunil 1971. Esiplaanil Tuljaku lauljad: 88 meest-naist. Fotod: erakogu

Saku 1. laulupäev 40 aastat tagasi

ALMA KALLION

Saku 1. laulupäeva algatajaks ja peaorganisaatoriks oli 40 aastat tagasi Saku 8-kl Kooli muusikaõpetaja **Ott-niell Jürissaar**. Tema tohutu energia haaras kaasa, vaimustatud olid kõik sakulased ja muidugi 88 segakoori Tuljak lauljat. Laulupäeva üldjuhiks oli **Jüri Variste**, komisjoni esimeheks EMMTUI direktor **Ilmar Jürisson** (Tuljak oli Maaviljeluse ja Maaparanduse Instituudi koor) ja üldkorraldajaks Saku külanõukogu esimees **Õie Kasekamp**. Majanduslikku abi andis Saku sovhoos, sealses töökojas valmis laulupäeva tarbeks ka hulk pinke.

Ettevalmistus oli suur ja põhjalik. Ott-niell Jürissaar koostas kava ja kutsus külaliskollektiivid: 10 segakoori Tallinnast ja Harjumaalt, 3 suurt teenekat meeskoori, 3 naiskoori, teiste seas ka Kiisa naiskoori. **Jaak Kinga** puhkpilliorkestrit toetas võimas Tallinna tuletõrjujate pasunakoor. Tantsisid **Ly Madissooni** lasterühm Saku koolist, **Aime Tamme** noorterühm ja **Eevi Roosi** sovhoosi lasteaia mudilasrühm. Ott-niell Jürissaar ise juhatas 4 kollektiivi: 88 lauljaga Tuljakut, 62 lauljaga Tallinna kondiitritoodete vabriku Kalev naiskoori Linda, Saku 8-kl Kooli 52 lauljaga tütarlastekoori Kelluke ja 61 lauljaga mudilaskoori Kaja. Üllatuskülalisteks olid Metsäkyllän Mieslaula-

Ühendkoorid laulsid Saku mõisa ees ja treppidel. Kokku oli lauljaid umbes 750, pealtvaatajate hulgaks arvati koguni paar tuhat.

jat Soomest ning Armeenia Alaverti linna segakoor, kes esitas ühe laulu, „Vändra polka”, ka eesti keeles.

Varakult olid valmis kutsed, kuulutused, kavad, lauljate poolt valmistatud lindid osavõtjatele, rosetid ja tammepärjad dirigentidele. Esinejatele oli muretsetud palju-palju lilli. Telliti 1000 valget nokamütsi, millele oli trükitud „Saku 1. laulupäev”. Kõik peakatted müüdi ära - tuli puudugi! Tuljakul valmis **Heli Jürissaare** kavandi järgi heliharki kujutav embleem, samuti rinnamärgid. Koori 64 naislauljat said, küll oma raha eest, uued helesinised kleidid. Meestel olid valged pluusid ja laulupäeva mütsid.

Pidu algas 6. juunil kell 14

Mihkel Lüdigi lauluga „Koit” ühendkooride esituses, järgnes Eugen Kapi „Lenini partei”. Üldiselt oli aga kogu kava koostatud võimalikult vähe parteiline, pigem rahvuslik. Kontsert oli hoogne. Pealtvaatajaid oli palju, park oli rahvast tihedalt täis, kõik kuulasid hoolega. Kontsert kestis koos autasustamisega pea 4 tundi.

Seejärel lennutasid Tuljaku mehed kõikide kollektiivide juhid õhku. Saku 1. laulupäev lõppes Ott-niell Jürissaare üleskutsega: „Kohtume jälle sirelite õitsemise ajal Sakus!”

Pärast ametlikku osa veeretasisid õlletehase mehed kohale suu-e puust õllevaadi ja siis algas rahvapidu, mis kestis hilisõhtuni.

Vahel imestades mõtled - kust küll tulevad su mõtted? Oleneb kas mütsi all on sul pea või õhupall! Kas poleks hea kui mütsi seest tuleks välja hea idee!

Selliste luuleridadaga alustas oma laste kevadkontserti Saku Huvikeskus. Laulu- ja tantsulapsed said näidata hooajal õpitut: esinesid huvikeskuse tütarlase ansambel (pildil ülal) ja solistid, muusikastudio Ut-Re-Mi lapsed ja tütarlaste võimlemise- ja show-tantsuring (all). Solistidena astus üles Saku valla lauluvõistluse paremik: Kirke Männik, Lisanna Veertee, Johanna Kabel ja Rasmus Kallas. Huvikeskusel oli heameel võõrustada ka oma külalisi - sõpru; mudilasi lasteadeadest Terake ja Päikesekild, Maimu Hindi poisteansamblit ja JJ Street hip-hop tantsurühma.

Kontserti ilmestasis vahepaladena lavadekoratsioonidena ripuvate mütside alt võetud mõtted, luuletused ja mõistatused.

URMI SINISAAR

Fotod: Ain Boltovski

Suur-suur tänu meie suurepärasele juhendajatele Aili Bretile, Urmi Sinisaarele ja Anneli Laaserele! Täname koostöö eest Maimu Hinti ja Jevgeni Jurtšenkot! Ilusat saabuvat suve ja kohutumiseni sügisel Saku Huvikeskuse laste huvialaringides!

SAKU HUVIKESKUS

Saku minikrossi sõitjate edust

Saku minikrossi klubi Mini RC tegi möödunud nädalavahetusel suvehooaja avastardid nii supermotos Raplas toimunud võistlustel kui ka karikasarja esimesel etapil Põlvamaal Aarnas. Ja edukalt!

Supermotos Mini MS open klassis tuli kolmandale kohale **Marthi Lepik**, hobiklassis võitis esikoha **Leo Jürgenson**.

Eesti karikavõistluste Mini MX esimesel etapil läks meie sõitjatel samuti hästi. Klassis 35+ võitis **Marko Lepik**, teine oli **Mati Tagapere**, kuues Leo Jürgenson, kaheksas **Romet Ahi**. Expert klassis oli Marthi Lepik neljas, **Sten Salujõe** viies, **Siim Tammiste** kaheksas, **Pee-ter Lääne** üheksas, **Olavi Villo** kümnes, **Margus Oks** üheteistkümnes ja **Marko Toomla** kolmeteistkümnes. Naiste hulgas tegi oma esimese võidusõidu

Marthi Lepik (nr 6) tuli supermotos open klassis kolmandaks.

nooruke **Kätlin Salujõe** ja saavutas kohe seitsmenda koha. Noorte konkurents sai teise koha Sten Salujõe, **Kardo Orav** oli kolmas, **Heigo Rebane** viies, **Tanel Turro** kaheksas. Uustulnukate klassis võitis ilusa kindla

sõiduga esikoha **Kennet Käpp**. **Marko Rebane** oli viies ja **Pee-ter Tamm** seitsmes.

Tahaks tänada Saku Õlletehase Battery müügitiimi, kes minikrossi klubi karastava jookiga toetab. **LEO JÜRGENSON**

Männiku lasketiirus toimuvad Euroopa meistrivõistlused

16.-19. mail toimuvad Männikul Eesti Jahispordi Liidu ja Männiku Jahilasketiiru korraldamisel jahipraktilise laskeharjutuse (sileraudsetest relvadest) Compact Sporting Euroopa meistrivõistlused. Võistlustest võtab osa üle 400 laskesportlase 23 riigist. Nii suure osavõtjate arvuga jahilaskmise tiitlivõistlusi ei ole taasiseseisvunud Eestis varem toimunud. Suurimad delegatsioonid on Venemaalt, Eestist, Soomest, Prantsusmaalt ja Taanist, samuti meie lähinaabritelt Lätist ja Leedust. Kohal on eelnevate aastate Euroopa ja maailmameistreid ning loomulikult kogu Eesti paremik. Võistlus töötab tulla pingeline ja põnev.

Euroopa meistrivõistluste avamine toimub 16. mail kell 18 Tallinnas Raekoja platsil, võistlus algab reede varahommikul Männiku Jahilasketiirus. Kolmel pikal võistluspäeval lastakse kaheksal erineval laskerajal kokku 200 märki. Euroopa meister selgub pühapäeva õhtuks.

NB! Seoses suurvõistlusega on Männikul Trapi tee liiklemiseks suletud.

AARE HOLM, EJSL tegevjuht

Noorte malevõistlustelt

Saku Gümnaasiumi meistrivõistlustel kiirmales mängiti kuus vooru. Kooli meistriks tuli **Karl Mahl** (10.b klass) 5,5 punktiga, hõbemedali pälvis **Toomas Liik** (8.b) 4,5 ja pronksmedali **Martin Tava** (4.b) 3,5 punktiga. Tütarlaste meistrimedal kuulus **Anna Suzdalevile** (4.a) 3 punktiga. Üheksast võistlejast oli enamuse 3.-4. klassist.

21. mail oldi kuueliikmelise võistkonnaga külas Saue Gümnaasiumil. Toomas Liik 5,5 ja **Kaspar Uuselu** 5 punktiga said küll kõige kirkamad medalid, kuid ühtlasem Saue võistkond võitis kohtumise. Sakulased said palju väärtuslikke võistluskogemusi.

HANS TOMSON

Kuidas säilitada ravikindlustuskaitse pärast gümnaasiumi lõpetamist?

EESTI HAIGEKASSA

Ravikindlustuse omamine on oluline igaühe jaoks, sest kindlustusandjana tasub ravikulud haigekassa. Kui inimene on aga ilma ravikindlustuseta, maksab ta oma ravikulud ise nii Eestis kui välismaal.

Mil viisil säilitada ravikindlustus pärast gümnaasiumi lõpetamist? Kindlustuskaitse kehtib veel kolm kuud pärast kooli lõpetamist. Nendel õpilastel, kes ei ole selleks ajaks veel 19aastased, kehtib kindlustuskaitse kuni 19aastaseks saamiseni. Enim levinud on pärast keskkooli lõpetamist asuda õppima kutse- või ülikooli. Sellisel juhul tagab riik ravikindlustuse kehtivuse kogu õppekava nominaalkestuse aja ning seejärel 3 kuu jookul pärast kooli lõpetamist. Kui aga kool jääb pooleli või ei lõpetata seda nominaalajal, lõpeb ravikindlustus 1 kuu möödumisel pärast õppekava nominaalkestuse möödumist või siis pärast eksmatrikuleerimist. Ravikindlustus on nii päeva- kui kaugõppuritel. Kui tudeng võtab akadeemilise puhkuse, mis algab nominaalõppeajal, siis ravikindlustus peatub, v.a juhul, kui akadeemiline puhkus on tingitud haigusest või vigastusest. Andmed õpilase kindlustuskaitse tekkimiseks esitab haigekassale Haridus- ja Teadusministeerium.

Välismaale õppima asudes tu-

leb mees pidada, et ravikindlustuse jätkamiseks tuleb esitada haigekassale iga-aastaselt välisriigi õppeasutuses õppimist tõendav dokument. Eesti Haigekassa kindlustatud, kes viibivad teises liikmesriigis ajutiselt, saavad vajaminevat arstiabi Euroopa ravikindlustuskaardi alusel võrdsetel tingimustel selles riigis elavate kindlustatud inimestega. Vajaminev arstiabi ei ole tasuta - asukohamaa hindade järgi tuleb maksta patsiendi omavastutustasud (viisiditasu, voodipäevatasu jne).

Pärast keskkooli lõpetamist tööle minnes on endisel õppuril õigus ravikindlustusele töötandja kaudu. Soovitame kontrollida mõne aja möödudes oma kindlustuskaitse kehtivust, sest esineb juhtumeid, kus töötandja on unustanud andmed esitada.

Asudes tegutsema füüsilisest isikust ettevõtjana, peab enne tegevuse alustamist esitama avalduse enda kandmiseks äriregistrisse ning ravikindlustuse saamiseks tuleb maksta iseenda eest sotsiaalmaksu. Andmed kindlustuskaitse tekkimiseks esitab haigekassale äriregister. Kindlustuskaitse on tagatud ka oma firma loomisel, kui asutakse täitma juhatuse liikme või äriühingu kontrollorgani liikme kohuseid. Sellisel juhul tuleb kindlustuskaitse tagamiseks siiski äriühingul tasuda igakuiselt vähemalt 278.02 eurot sotsiaalmaksu kuus. Andmed kind-

lustuskaitse tekkimiseks tuleb esitada äriühingu esindajal.

Ajateenistuses olles on ravikindlustuse kaitse garanteeritud riigi kaudu ning kindlustusandmete esitamise kohustus lasub Kaitseressursside Ametil. Pärast armeeteenistuse läbimist on ravikindlustus tagatud 1 kuu jooksul.

Kui pärast keskkooli lõpetamist võetakse end arvele töötuna, peab arveloleku ajal täitma töötukassa nõudeid (otsima aktiivselt tööd, pöörduma määratud ajal vastuvõtule jne). Ravikindlustus kehtib senikaua, kuni töötukassas arveloleku tingimused on täidetud. Andmed kindlustuskaitse tekkimiseks esitab haigekassale Eesti Töötukassa.

Lisaks annab ravikindlustuse seadus võimaluse sõlmida haigekassaga nn vabatahtlik kindlustusleping, mille alusel saab teenuseid samadel tingimustel ravikindlustuse seaduse alusel kindlustatud isikutega. Lepingu sõlmimisel tuleb haigekassale tasuda kindlustusmaksed.

Kui kindlustuskaitse algamise kande tegemiseks vajalikud dokumendid esitatakse haigekassale isiku kehtiva kindlustuskaitse ajal, siis kindlustuskaitse ei katke.

Oma ravikindlustuse kehtivust saab kontrollida riigiportaalis www.eesti.ee. Lisainfo saab haigekassa kodulehelt www.haigekassa.ee ja telefonilt 16363.

KIRJAD JA KÜSIMISED

Kaubakärud ees?

2 lugejat ei ole rahul. Nad pöördusid ajalehe toimetuse poole ja kurtsid, et Saku Konsumi kaupluses pannakse ajal, kui pood avatud, kaupa välja ning neil on raske kaubakärudest mööduda.

Selgitab Saku Konsumi juhataja MARIKA LUDVIG

Oleme teadlikud probleemist, et meie kaupluses kipub ruumi nappima. Eriti veel, kui on mitu kampaaniat korraga. Meie toredad ja sõbralikud müüjad püüavad küll kliente võimalikult vähe häirida, kuid kui riulitel midagi ei ole, ei saa ka midagi osta. Ja nii peavad müüjad paratamatult riulitele uut kaupa laduma.

Võrreldes õhtuse tiptunniga on hommikupoolne aeg rahulikum. Nii olemigi püüdnud toodete riulitesse ladumisega enne õhtust tiptundi valmis jõuda. Alati ei jõua kaup mitmesugustel põhjustel poodi õigeaegselt ja selleks, et ostjad soovitud toodetest ilma ei jääks, toome kauba välja ka siis, kui inimesi on poes juba rohkem. Oleme seda meelt, et pakkuda klientidele suuremat ja mitmekülgsemat kaubavalikut - sellest ka tihedamad kaubaread riulitel. Need aga tühjenevad imekiiresti ja nii on riuleid jällegi vaja täita... Algabki ring otsast peale.

Meie kaupluses on ühes kuus vähemalt kaks erinevat kampaaniat, juhtub isegi, et kolm. Kampaaniate käigus müüme tooteid, mis ei kuulu poe sortimenti. Ikka selleks, et kaup ei oleks kogu aeg ühesugune, et klientidel oleks võimalik sel perioodil endale sobivamat valida ja seda soodsama hinnaga osta.

Ootame Saku Konsumisse ikka toredaid ostjaid! Omalt poolt soovime pakkuda suuremat kaubavalikut, sõbralikku keskkonda ja meeldivat teenindust.

Leitud

Saku Konsumi eest leitud **BMW autovõti**. Info telefonil 50 232 90

Diabeetikute seltsing käis Tartus koolitusel

Saku diabeetikute seltsingu selle poolaasta tegemised lõpetas koolituspäev Tartus koos kohalike suhkruhaigetega. Doktor Mark Brascthinsky rääkis meile neuroopaatiast, põhjalikumalt aga valedest ja nende ravimisest. Lektor rõhutas diabeeti kui ülimalt salakavalat närvisüsteemi, eriti närvilõpmete kahjustajat. Mõjusad olid slaidid tuisistustest. Küsimuste-vastuste voor võimaldas kuulajatel teemat oma haiguse ja sümptomite põhjal konkretiseerida. Põgusalt peatus kõneleja ka dementsuse teemadel. Rõõmus-

tas, et diabeet põhihaigusena dementsust ei põhjusta.

Tartu diabeediseltsi poolt võeti meid väga sõbralikult ja külalislahkelt vastu. Koostöökogemusi saime vahetada ühisel lõunalauas. Oleme Tartu seltsi juhatuse liikmetele toreda õppepäeva eest tänulikud.

Pärast lõunat siirdusime Rõugesse, et vaadata üle läinud suvel avatud eesti ema monument, mille autoriteks on Ilme ja Riho Kuld, teostajaks Võrumaa Memento tubli juht Hans Sissas. Austasime ema sümbolit igaüks

kalmuküünlaga. Loomulikult tegime mälestuseks ühise pildi.

Enamuse tagasiteest kõnelesime Lõuna-Eesti kuppelmaastikust, erilises vaimustuses olime Rõuge järvesilmadest. Meie väljasõit sattus väga kaunile ajale: looduses kõik haljendas, tärkas või juba õitses.

Seltsingu järgmine üritus on 27. augustil: osaleme Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukoja maakondlikul spordipäeval Kose-Uuemõisas. Osavõtuks saab registreeruda päevakeskuses.

AINO KIVER

OÜ Livilla elektrienergia ja võrguteenuse hinnapaketid Kurtnas alates 1.septembrist 2011

OÜ Livilla täielikud hinnakirjad on kättesaadavad OÜ Livilla koduleheküljel www.livilla.ee

Hinnapakett	Tariifi nimetus	Hind käibemaksuta		Hind käibemaksuga	
Kurtna 1	Elektrienergia EN1 põhitariff	3,58 eurosent/kWh	56,03 senti/kWh	4,30 eurosent/kWh	67,24 senti/kWh
	Võrguteenus V põhitariff	3,85 eurosent/kWh	60,21 senti/kWh	4,62 eurosent/kWh	72,25 senti/kWh
	Taastuvenergia tasu	0,61 eurosent/kWh	9,62 senti/kWh	0,73 eurosent/kWh	11,54 senti/kWh
	Elektriaktsiis	0,45 eurosent/kWh	7,00 senti/kWh	0,54 eurosent/kWh	8,40 senti/kWh
Kurtna 2	Elektrienergia EN2 päevatariff	4,16 eurosent/kWh	65,10 senti/kWh	4,99 eurosent/kWh	78,12 senti/kWh
	Elektrienergia EN2 öötariff	2,58 eurosent/kWh	40,34 senti/kWh	3,09 eurosent/kWh	48,41 senti/kWh
	Võrguteenus V päevatariff	4,61 eurosent/kWh	72,14 senti/kWh	5,53 eurosent/kWh	86,57 senti/kWh
	Võrguteenus V öötariff	2,68 eurosent/kWh	41,91 senti/kWh	3,21 eurosent/kWh	50,29 senti/kWh
	Taastuvenergia tasu	0,61 eurosent/kWh	9,62 senti/kWh	0,73 eurosent/kWh	11,54 senti/kWh
	Elektriaktsiis	0,45 eurosent/kWh	7,00 senti/kWh	0,54 eurosent/kWh	8,40 senti/kWh
Kurtna 3	Elektrienergia EN3 põhitariff	1,92 eurosent/kWh	30,11 senti/kWh	2,31 eurosent/kWh	36,13 senti/kWh
	Elektrienergia Ampritasu EN*	0,27 EUR/amper	4,15 KR/amper	0,32 EUR/amper	4,98 KR/amper
	Võrguteenus V põhitariff	3,85 eurosent/kWh	60,21 senti/kWh	4,62 eurosent/kWh	72,25 senti/kWh
	Taastuvenergia tasu	0,61 eurosent/kWh	9,62 senti/kWh	0,73 eurosent/kWh	11,54 senti/kWh
	Elektriaktsiis	0,45 eurosent/kWh	7,00 senti/kWh	0,54 eurosent/kWh	8,40 senti/kWh
Kurtna 4	Elektrienergia EN4 päevatariff	2,20 eurosent/kWh	34,42 senti/kWh	2,64 eurosent/kWh	41,30 senti/kWh
	Elektrienergia EN4 öötariff	1,34 eurosent/kWh	20,92 senti/kWh	1,60 eurosent/kWh	25,10 senti/kWh
	Elektrienergia Ampritasu EN*	0,27 EUR/amper	4,15 KR/amper	0,32 EUR/amper	4,98 KR/amper
	Võrguteenus V päevatariff	4,61 eurosent/kWh	72,14 senti/kWh	5,53 eurosent/kWh	86,57 senti/kWh
	Võrguteenus V öötariff	2,68 eurosent/kWh	41,91 senti/kWh	3,21 eurosent/kWh	50,29 senti/kWh
	Taastuvenergia tasu	0,61 eurosent/kWh	9,62 senti/kWh	0,73 eurosent/kWh	11,54 senti/kWh
	Elektriaktsiis	0,45 eurosent/kWh	0,45 senti/kWh	0,54 eurosent/kWh	8,40 senti/kWh
	Reaktiivenergia tarbimine	0,54 eurosent/kvarh	8,40 senti/kWh	0,64 eurosent/kvarh	10,08 senti/kWh

* Peakajaks minimaalne suurus 16A.

* Põhitariif kehtib ööpäevaringselt, sõltumata nädalapäevast.

* Päevatariff kehtib esmaspäevast reedeni : suveajal 08.00-24.00 ja talveajal 07.00-23.00

* Öötariff kehtib esmaspäevast reedeni : suveajal 24.00-08.00 ja talveajal 23.00-07.00 ning laupäeval ja pühapäeval ööpäevaringselt

ELEKTRI HIND = ELEKTRIENERGIA + VÕRGUTEENUS + TAASTUVENERGIA TASU + ELEKTRIAKTSIIS

ELEKTRIENERGIA HIND - (arvel tähistatud lühendiga EN) - sisaldab põlevkivi ja selle kaevandamise kulusid, kulusid elektri energia tootmiseks, müügi ja teeninduskulusid.

VÕRGUTEENUSE HIND - (arvel tähistatud lühendiga V) - sisaldab elektri transpordikulusid elektrijaamast tarbimiskohani, sh. alajaamade ja elektriliinide kasutamise ja korrashoiu kulusid, mõõtesüsteemidega seotud kulud.

TAASTUVENERGIA TASU - riigi poolt määratud tasutaastuvatest energiaallikatest ja töhuse koostootmisega toodetud elektrienergia kulu rahastamiseks.

ELEKTRIAKTSIIS - riigi poolt määratud tasu, mida kasutatakse keskkonnahoiuks. Aktsiis lisandub arvetele vastavalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektraktsiisi seadusele ning laekub riigieelarvesse. Elektriaktsiisi suurus kehtestab riik.

AMPRITASU - võrguühenduse peakajaks minimaalne suurus (amprite) põhine tasu.

LIITUMISPUNKT - võrguühenduse kasutaja elektripaigaldise ja võrguettevõtja võrgu täpselt määratletud ühenduskoht.

Liitumispunkt on koht, mis on piiriks elektrivõrgu ja elektripaigaldise vahel.

ELEKTRIPAIGALDIS - ühenduses olevate elektriseadmete kogum.

KONTAKT : E-post elekter@livilla.ee ; koduleht www.livilla.ee ; tel. 6719 078 mob. 53922004 ; 5020831

Kuulutused

Puurkaevude rajamine, projekteerimine, pumbad. www.puurkaevud.ee, 51 912 748

Ohtlike puude langetamine ja kändude freesimine,

53 474 029

Ohtlike puude turvaline langetamine. Kruntide puhastamine. Puujäätmate äravedu. Raie tööd. Tel 52 50 893, 56 260 344

Teen rohu- ja heinamaadel niitmistööd. Tel 527 1184

Vajatakse E-kat autojuhti. Info: 56 800 800

Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus*

6.06	09.00-16.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
7.06	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
8.06	08.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
9.06	09.00-15.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
10.06	10.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
11.06	09.00-21.00	Väliharjutus
13.06	09.00-14.00	Väliharjutus
14.06	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
15.06	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-17.00	Väliharjutus
16.06	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
17.06	10.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-14.00	Väliharjutus
19.06	08.00-21.00	Väliharjutus

* **Laskeharjutus:** kasutatakse tulirelvasid. **Väliharjutus:** kasutatakse paukpadruneid ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid. **NB!** Vastavalt vajadusele teostab Päästeamet harjutusväljal demineerimistööd. **Lisainfo:** tel 50 34 102, manniku@mil.ee, Internetis: harjutusvali.mil.ee

Vastuvõtukatsed 10. klassi 16. juunil kell 11.00

MEEDIA- JA HUMANITAARSUUND

Meediaõpe meediaekspertide juhendamisel,
Euroopa keeled ja kultuurid

LOODUS- JA REAALSUUND

Praktikumid ja projektid looduses,
majandusõpe ja õppefirma loomine

UUS! RAHVUSVAHELINE ÕPPEKAVA

International Baccalaureate

Inglisekeelne gümnaasiumiharidus,
rahvusvahelise kogemusega õpetajad

Võimalus konkureerida tasuta õppekohale!

Vaata ka www.audentes.ee/erakool/

AUDENTESE
ERAKOOL

MIS JUHTUS

Põhja-Eesti Päästkeskus
24.05 leiti Saku vallas metsast
88 mm mürsk.

Südamlik kaastunne
Urvele ja Üllele kalli
poja ja venna
ARE HIIESALU
kaotuse puhul.
Ruth ja Rein

Südamlik kaastunne Urvele
ja Üllele kalli poja ja venna
ARE HIIESALU
kaotuse puhul.
*Rita, Mirko, Dagmara,
Chris ja Lauri*

*Me südameis sa ikka elad,
jääd mõtteis meie keskele...*
Kallist
ARE HIIESALUT
mälestavad klassikaaslased
Saku kooli päevilt.
Siiras kaastunne emale, õele,
abikaasale, lastele ja
lastelastele.

Suveks Silmarõõmu

**SILMADE KONTROLL
ja PRILLIDE MÜÜK**
16. juunil 2011. a
kella 10-st

SAKU PÄEVAKESKUSES

Nägemisteravuse kontroll
maksab 6.40 € (100 EEK).
Prillitellijale on kontroll TASUTA.
Info ja ette registreerimine
telefonil **6041 731**

Võtame tööle ABIKOKA

Täiendav informatsioon
pikemas kuulutuses Saku
valla veebilehel.
Kandideerimiseks esitada
CV hiljemalt **17. juuniks**
aadressile Teaduse 1,
75501 Saku või elektrooni-
liselt [marko.kibuspuu@](mailto:marko.kibuspuu@sakuvald.ee)
sakuvald.ee
Saku Vallavalitsus

Makita OY Eesti filiaal otsib seoses
töömahu suurenemisega LAOTÖÖLIST.
Asukoht Piirimäe 13, Tännassilma küla, Saku vald

Pakutav ametikoht: LAOTÖÖLINE

Tööülesanded:

- Kauba komplekteerimine ja ladustamine
- Lao inventuurides osalemine

Omalt poolt pakume:

- Meeldivat kollektiivi
- Huvitavat ja pingelist tööd rahvusvahelises ettevõttes

Nõudmised kandidaadile:

- Arvutikasutamise oskus vähemalt algtasemel
- Ausus, usaldusväärsus ja täpsus tööülesannete täitmisel

Kasuks tuleb:

- Tõstukijuhli tunnistus
- Inglise keele oskus suhtlustasandil

CV ja palgasoov palume saata märgusõnaga "laotööline":
e-mail: cv@makita.ee

Otsib oma kollektiivi

KOKKA

&

TEENINDAJAT

Eelnev erialane
töökogemus tuleb
kasuks

Tel: 6 105 320
katri@dzingel.ee

www.dzingel.ee
Männiku tee 89 Tallinn

FEB peab sünnipäeva

20 aastat kogemust

Juubeli puhul on jaanikuul kõik vannid, keraamika, dušinurgad, segistid, valamud ja mööbel **20** protsenti soodsamad.

www.feb.ee / e-post: feb@feb.ee / telefon: 654 8500

TALLINN: Forelli 4 / Peterburi tee 44 / Paldiski mnt 247A (hulgiladu) TARTU: Ringtee 61B
NARVA: Puškini 5 RAKVERE: Vase 1 VILJANDI: Puidu 17 PÄRNU: Lina 22

Sakus avatud uus ILUSALONG & SOLAARIUM

Juunis Moisture Plus - üliniisutav näohooldus
-15% ja depilatsioon -10%

Asume Tehnika 5

Täpsem informatsioon ja aegade broneerimine
tel 53 94 66 44

Saku Pruulikojas tööpäevadel maitsvad päevapraed!

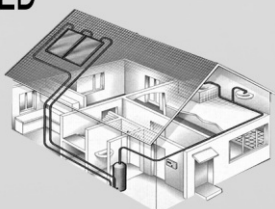
Lõunasöögid, catering ja peolauad, sünnipäevad,
pulmad, firmaüritused ja ekskursioonid Saku
õlletehasesse

www.pruulikoda.ee • Tel 650 8338 • saku@pruulikoda.ee
Tallinna mnt 2, Saku. TERE TULEMAST!

WWW.SUNSYSTEM.EE
INFO@SUNSYSTEM.EE
TEL. 5091742

PÄIKESEKÜTTE LAHENDUSED
ÕHKSOOJUSPUMBAD

TÜRI TN 6, 11313 TALLINN

**Aedade ja väravate
ehitus,
väravaautomaatika
ja uksetelefonide
paigaldamine,
avamine mobiilist,
lipud ja lipumastid
ning palju muud.**

Vaata kodulehelt
www.lounaekspert.ee
Tel 50 97 627

Meid klientid soovivad!

**Mina aitan Teid alati
kinnisvara ostmisel
ja müümisel!**

Mari Rõuk
+372 509 3995
mari.rouk@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARAMAKSUTUS
Rahvald 54a 10150 Tallinn Tel 617 9000 www.uusmaa.ee

RAAMATUPIDAMINE

Lihtsast kandest bilansini. Ka väikestele firmadele.
rmp.antwort@gmail.com. Tel 51 35 164, Pille Kask

korstnaabi@korstnaabi.ee
tel: 58 277 727

www.korstnaabi.ee

Meie teenused:

- Korstnapühkimistööd
- Korstnate metallvoodrite mõõtmine ja paigaldamine
- Korstnate sisemine renoveerimine
- Fibo korstnate paigaldus
- Sauna kerise torude paigaldamine
- Lõõride ummistuste likvideerimine

Andis-E OÜ

**PVC-
kattega
võrkaedade
müük
Sakus**

Aedade kõrgused:
1,2 ja 1,5m
www.andis.ee
andis@andis.ee
tel 56 972 360
Transpordivõimalus

**Firma valmistab,
müüb ja
paigaldab**

**METALL-
LIPUMASTE**

asutustele, eramutele
ja suvilatele. **Praegu
soodushinnad!**
Lipunöör tasuta.
Garantii. Tellimine ja
info **51 08 742**

FEKAALIVEDU

Saku ja Kiisa
piirkonnas 24 h

55 05 507
www.fekaal.ee

TEEVEN PUIT OÜ
Müüa laias valikus
ehituspuuit, aialipid,
voodrilaud

www.teevenpuit.ee
Tel 50 10 701, 51 09 068

**Müüa lõhutud
KÜTTEPUID**

lepp, sanglepp, haab, metsa-
kuiv (30, 40, 50, 60 cm).
Hinnad soodsad, küsi julgelt
tel 56 157 788,
kuttelepp@hotmail.ee

Visiitkaardid 100tk

3.- € +km (46,94 EEK+km),
valmis- või standardkujundusest.
Rohkem infot www.soha.ee
Soha OÜ, Saku, Niidu 9
info@soha.ee tel 5559 0727
SohaTrükk

**Loomaärsti
KODUVISIIDID**

Tel 55 10 623
www.loomaarstikoduvisiidid.ee

Kroonika

Saku Vallavalitsuses mais 2011
registreeritud Saku laste sündid

**Hardi Heliste
Karl Antsmäe
Johannes Salu
Cardo Tamm
Hannes Jääts
Kadri Ulmas
Helke Krusell
Mattias Hang**

Saku Vallavalitsuses mais 2011
registreeritud Saku elanike surmad

Alvina Jülle

**Saku
Sõnumid**
aastast 1994

Ilmub 2 korda
kuus

Väljaandja:
Saku
Vallavalitsus

Toimetused:
Inna Mikli
Ingrid Pöder

**Reklaam ja
kuulutused:**
tel 6712 425,
6712 435
ss@sakuvald.ee

Tellimine:
postkontorid
(väljaande
indeks 00952);
toimetus,
tel 6712 435
ss@sakuvald.ee

Trükk:
AS Rebellis

Laupäeval 4.juunil

Saku

1971 Saku I Laulupäev

Laulu- ja Tantsupäev

Rongkäigu algus kell 15.30
sellele järgneb **KONTSERT**
Saku mõisapargis

Esinevad:

- koorid, ansamblid
- rahvatantsurühmad
- seeniortantsurühmad
- puhkpilliorkestrid
- pillimehed

Üle 600 esineja
Sakust, Kiisalt, Kurtnast,
Jüriit, Keilast, Padiselt, Türiit, Tallinnast jmt.

Rongkäik kaardil

Saku 145 Saku Huvikeskus

23. juunil 2011

**ÜKS NURME
REHEKÜÜNI JUURES!**

Ohtujuht näitleja
ALLAN KRESS!

SUUR SAKU VALLA JAANITULI

Pidu algab kell 18

Õhtu eeslinejad
kapell "TIRI aga TÕMBA",
KAUNID NEIUD ladinatantsutrupist Panter!
PEO TÕMBAB KÄIMA ansambel ANMATINO VIJANDIST!

KAVAS

- * Rahvalikud mängud ja võistlused, tegevused lastele!
- * Saunabussis kuum lava ja leiliviskamise võistlus!
- * KODUKÜPSETISTE VÕISTLUS: Võta oma leib või pirukas kaasa ja osale!

Parimatele auhinnad!

Kell 21.00 jaanitule süütamine!

Tulemist alusta Rocco kaupluse juurest
(järgi suunavaid viitasid)

18.00 Saku Keskuse - Saku Kõngu - Üksneme küla Rehe Seetamaja
19.00 Tagelä - Kurtna - Kiisa - Metsanurme (Kasemetsa tee, Metsavahi tee) - Üksneme küla Rehe Seetamaja
20.00 Saku Keskuse - Saku Kõngu - Üksneme küla Rehe Seetamaja
21.15 Üksneme küla Rehe Seetamaja - Saku Kõngu - Saku Keskuse
22.50 Üksneme küla Rehe Seetamaja - Metsanurme (Kasemetsa tee, Metsavahi tee) - Kiisa - Kurtna - Tagelä
01.00 Üksneme küla Rehe Seetamaja - Saku Kõngu - Saku Keskuse

ROHKEM INFOT huvikeskus@sakuvald.ee

19. juuni 2011

Saku vallamaja juures

SAKU SUURSÕIT

Võrrid ja jalgrattad

**Palju erinevaid
masinaklasse ning
laste rattavõidusõitu**

Ajakava:
Registreerimine ja stardiloos kell 9.00-10.00
Treeningsõidud 10.30
Võistlusstartide algus 11.00

NB: Jalgratta sõidule eelregistreerimine
TASUTA aga KOHUSTUSLIK: e mail:
saku.saaru@mail.ee, (märkida nimi ja
vanus, numbrid jagatakse võistluspäeva
hommikul registreerimisel 9.00-10.00
Jalgratturil on kiiver kohustuslik.

Saku Huvikeskus **Saku Huvikeskus** **Saku Huvikeskus**